

สำนักพิมพ์ มหาวชิราลัยบุรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

การรับรู้ของกลุ่มวัยรุ่นต่อพฤติกรรมการดื่มสุราในสังคม
Adolescents' Perceptions to Drinking Behavior in Society

คุณทลี จริญญายุกต์เลิศ

สายใจ พัวพันธ์

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

พ.ศ. 2538

ISBN 974-573-026-2

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหาการรับรู้ของกลุ่มวัยรุ่นต่อพฤติกรรมการดื่มสุราในสังคม โดยศึกษากลุ่มวัยรุ่นในสถาบันอุดมศึกษาแห่งหนึ่ง เพื่อตอบคำถามการวิจัย 3 ประเด็น คือ กลุ่มวัยรุ่นให้การยอมรับพฤติกรรมการดื่มสุราในสังคมอย่างไร กลุ่มวัยรุ่นรับรู้ถึงผลกระทบจากการดื่มสุราต่อตนเองและผู้อื่นอย่างไร และปัจจัยอะไรบ้างที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการดื่มสุรา วิธีการดำเนินการวิจัย และรวบรวมข้อมูลใช้การจัดสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) โดยคัดเลือกกลุ่มวัยรุ่นชายและหญิงกลุ่มละ 9-12 คน ได้จำนวนกลุ่มวัยรุ่นหญิง 2 กลุ่ม กลุ่มวัยรุ่นชาย 2 กลุ่ม กำหนดให้ผู้ร่วมสนทนากลุ่มเป็นเพศเดียวกัน ศึกษาในต่างสาขาวิชาและต่างชั้นปี

ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มวัยรุ่นให้การยอมรับชายที่ดื่มสุรามากกว่าหญิงที่ดื่มสุราและยอมรับพฤติกรรมการดื่มสุราตามเหตุผล การดื่มสุราโดยทั่วไปในสังคม ได้แก่ งานเลี้ยงฉลอง การดื่มเพื่อคลายเหงาและคลายความเครียดจากปัญหาต่าง ๆ การดื่มเพื่อสุขภาพรวมทั้งการดื่มเพราะทำตามแบบอย่าง และความอยากรู้อยากลองของกลุ่มวัยรุ่น แต่กลุ่มวัยรุ่นไม่ยอมรับพฤติกรรมการดื่มสุรา หากผู้ดื่มสุราดื่มในปริมาณมากจนเกิดการเมาสุราสร้างความเดือดร้อนให้ตนและผู้อื่น อย่างไรก็ตามกลุ่มวัยรุ่นตระหนักดีถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการดื่มสุราเกินขนาด กล่าวคือ ชายที่ดื่มสุราทำให้บกพร่องในหน้าที่ความรับผิดชอบเกิดการทะเลาะวิวาท หญิงที่ดื่มสุราทำให้เสียภาพพจน์หญิงไทย และเปลืองเงินทางเพศ ส่วนผลกระทบต่อสัมพันธภาพชายหญิงก่อนแต่งงานและสัมพันธภาพในครอบครัวคือ ทำให้เกิดการบกพร่องต่อหน้าที่ความรับผิดชอบ และผลกระทบต่อสุขภาพของผู้ดื่มสุราที่ทำให้ขาดสมรรถภาพในการทำงาน การติดสุราเรื้อรัง และการเสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ประเด็นสุดท้ายกลุ่มวัยรุ่นระบุปัจจัยที่ทำให้พฤติกรรมการดื่มสุราในสังคมเพิ่มขึ้นคือ การดื่มตามเหตุผลที่กล่าวข้างต้นของกลุ่มประชากรวัยต่าง ๆ และสภาพสังคมทั่วไปที่มีประเพณีการดื่มมากขึ้น ผู้ใหญ่ไม่เคร่งครัด

ต่อการดื่มสุราของกลุ่มวัยรุ่น การโฆษณาสุรา สถานที่จำหน่ายและดื่มสุรามีน่ามากขึ้น นอกจากนี้กฎหมายไทยยังไม่เคร่งครัดต่อผู้กระทำความผิดอันเนื่องมาจากการเมาสุรา

ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นการยากที่จะรณรงค์ให้กลุ่มวัยรุ่นเลิกดื่มสุราโดยเด็ดขาด เนื่องจากการวิจัยนี้ พบว่า กลุ่มวัยรุ่นนี้ให้การยอมรับพฤติกรรมกรรมการดื่มสุราที่มีเหตุผล เฉพาะกลุ่มวัยรุ่นคือ ดื่มตามการชักชวนของเพื่อน ความอยากรู้้อยากลอง และการเลียนแบบจากการเห็นพฤติกรรมกรรมการดื่มสุราในสังคม จึงขอเสนอให้มีการวิจัย กว้างออกไปโดยศึกษาแบบแผนการใช้สุราและค้นหาปัจจัยสนับสนุนเพื่อหากกลยุทธ์ ที่เหมาะสมในการป้องกันให้พฤติกรรมกรรมการดื่มสุราอยู่ในขอบเขตที่ไม่ก่อให้เกิดผล กระทบทางลบ

ABSTRACT

This study aims to explore the perceptions of adolescent group to drinking behaviour in Thai society, by searching to answer in three research questions : how far do they accept the drinking behaviour, what consequences, to themselves and to others, do they perceive in drinking alcohol, and what factors are influential to changing their drinking behaviours.

Researchers conducted the study in a higher education institute, among both male and female students. Focus Group Discussion (FGD) was applied for data collection technique among 2 male and 2 female groups of students. Each group of students was comprised of 9-12 students in the same sex, different study programmes and different batches. The results revealed that adolescence accepted drinking men more than drinking women. The drinking behaviour would be accepted as following reasons: cerebation, drinking for releasing tension and loneliness, drinking for health and for imitation, wanting to try. They, however, did not accept the drinking behaviour in amount which caused trouble to oneself and others. They realized the consequences of too much drinking as follows. Drinking men would lack of their responsibilities and make trouble. Drinking women would make less-image of Thai ladies and be prone to be in sexual control. Regarding the

4

effect to pre-marital male-female relationship and family relationship, it would cause lack of responsibilities, health deteriorated and loss of capacity, chronic alcoholic behaviour and being risk to HIV infection. Lastly, they defined the influential factors to increasing of drinking behaviours in society, as the above-mentioned reasons of drinking, general social conditions availing of drinking traditions, non-restriction of adults to adolescence's drinking, whisky ads, availability of whisky and drinking shops. Aside from that, the law regarding the wrong-doing due to drunken would not be serious.

As result, it would be difficult to campaign for definite non-drinking because most of reasons for drinking among adolescents were being-convinced, wanting to try, and imitation. Researchers suggested that the further study should focus on pattern of alcohol utilization and identification of contributing factors in larger scale to use in formulating the appropriate intervention in drinking behaviour preventing non-negative consequences.

กิติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณ ศาสตราจารย์ ดร.โรชาลี แคพรีรี่ ที่ได้ขยายแนวคิดหลาย ๆ มุมมองในการทาวิจัยเกี่ยวกับการดื่มสุรา ขอขอบคุณ ดร.โรบิน วัต และ ดร.สก็อต แบลมเบอร์ ที่ได้ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการวิจัยเชิงคุณภาพ ทำให้ผู้วิจัยได้มีโอกาสาทำการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นครั้งแรกและงานวิจัยเชิงคุณภาพชิ้นแรกนี้ก่อให้เกิดกำลังใจแก่ผู้วิจัยอย่างยิ่งที่จะแสวงหาแนวทางการวิจัยเพื่อพัฒนางานสุขภาพจิตต่อไป

ขอขอบคุณ อาจารย์อิติตยา พรชัยเกตุ อาจารย์ภัทรพงศ์ ประกอบผล อาจารย์จันทวรรณ แสงแข อาจารย์ชิงชัย เมธพัฒน์ กัลยาณมิตรผู้สนับสนุนช่วยเหลือการทำงานครั้งนี้อย่างเปี่ยมด้วยความเอื้ออาทรที่ผู้วิจัยซาบซึ้งใจยิ่ง และขอขอบคุณผู้ร่วมสนทนากลุ่มทุกท่านที่มีความสำคัญยิ่งต่อการทำงานนี้สำเร็จด้วยดี

กฤษาลี จริยาบยุกต์เลิศ

สายใจ พัวพันธ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญภาพประกอบ	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์และปัญหาของการวิจัย	16
ขอบเขตการวิจัย	18
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	18
บทที่ 2 ภูมิหลังและลักษณะทั่วไป	19
สภาพแวดล้อมของสถาบันอุดมศึกษา	19
สถานที่ต่าง ๆ ภายในสถาบัน	20
ระบบสาธารณูปโภค	21
ระบบการจัดการศึกษา	21
การดูแลสุขภาพอนามัย	22
กิจกรรมสำหรับนักศึกษา	23
ลักษณะการดำเนินชีวิตของนักศึกษาภายในสถาบัน	24

หน้า

บทที่ 3	วิธีดำเนินการวิจัย	27
	กลุ่มตัวอย่าง	27
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	27
	การวิเคราะห์ข้อมูล	32
บทที่ 4	การวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผล	32
บทที่ 5	สรุปและข้อเสนอแนะ	33
	บรรณานุกรม	53
	ภาคผนวก	61
	- แนวคำถามที่ใช้ในกลุ่มสนทนา	

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1	ข้อมูล เกี่ยวกับการยอมรับและไม่ยอมรับของกลุ่มวัยรุ่นต่อ พฤติกรรมกรรมการดื่มสุรา 34
2	ข้อมูล เกี่ยวกับการรับรู้ของกลุ่มวัยรุ่นถึงผลกระทบจาก การดื่มสุราทั้งต่อตนเองและผู้อื่น 40
3	ข้อมูล เกี่ยวกับการปัจจัยที่ทำให้พฤติกรรมกรรมการดื่มสุรา เพิ่มขึ้น หรือลดลง 45

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

การสื่อสารที่ไร้พรมแดนทำให้สังคมในยุคปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมของสังคมเกิดขึ้นได้เร็ว หากพฤติกรรมทางสังคมภายใต้บริบททางวัฒนธรรมที่แตกต่างกันเกิดการถ่ายทอดโดยปราศจากความเข้าใจและการแยกแยะอย่างมีวิจารณญาณ รูปแบบพฤติกรรมในสังคมบางอย่างที่ไม่สามารถชี้ชัดได้ถึงความถูก-ผิดจะเกิดการแพร่หลายยึดเป็นแนวปฏิบัติโดยทั่วไปจนเกิดความเคยชินมองประหนึ่งว่าพฤติกรรมเหล่านี้เป็นเรื่องปกติของสังคม ดังเช่น พฤติกรรมการดื่มสุรา ในสังคมไทยมีการดื่มสุราสืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบันจนเป็นเรื่องปกติของชีวิตประจำวัน ซึ่งจะมีการดื่มหลังจากเสร็จงานถือเป็นการผ่อนคลาย การดื่มเมื่อมีประเพณีการเลี้ยงฉลองต่าง ๆ และการดื่มเพื่อสุขภาพที่คนไทยเคยปฏิบัติมาแต่อดีต คือ การนํายาสมุนไพรมาผสมกับสุรา ภาษาพื้นบ้านเรียกว่า "เข้าเหล้า" สุราประเภทนี้เรียกกันทั่วไปว่า "ยาตองเหล้า"

การดื่มสุรานี้ผู้ดื่มสุราเชื่อว่า ดื่มแล้วทำให้รู้สึกสบายผ่อนคลาย กระปรี้กระเปร่า สนุกสนาน ได้ระบายความทุกข์ใจและช่วยให้เจริญอาหาร มีวาทะแสดงความพึงพอใจและกระตุ้นการดื่มสุราที่ได้ยินบ่อย ๆ ในสังคม เช่น

"สุรา คือ ยาวิเศษ"

"งานเลี้ยงไม่เลิกรา หากสุรายังมี"

"เลิกงานแล้ว ฉลองกันหน่อย" และ

"ดื่มสุราวันละนิด จิตแจ่มใส" เป็นต้น

การดื่มสุราได้กลายเป็นค่านิยมของสังคมไทยที่ใส่สุราเป็นเครื่อง
เชื่อมสัมพันธ์ภาพ คำพูดต่าง ๆ เหล่านี้ได้แสดงถึงการดื่มสุราในโอกาสต่าง ๆ
และมองการดื่มสุราแบบสุชนิยมซึ่งเป็นการทำให้เหตุผลเพื่อจะดื่มสุราต่อไป

สุวัฒน์ วีระเวชเจริญชัย (2532 : 127) ศึกษาถึงสาเหตุที่ทำให้
บุคคลดื่มสุรามี 3 ประการ คือ

1. สาเหตุทางด้านร่างกาย โดยดื่มเพื่อช่วยให้เจริญอาหาร ลด
ความเจ็บปวด บางคนใช้แก้ปัญหาคาการนอนไม่หลับ บางคนใช้แก้หนาว เป็นต้น
แต่เมื่อดื่มบ่อย ๆ ก็ติดได้ในที่สุด นั่นคือผลทางเภสัชวิทยาของสุรา เป็นปัจจัย
สำคัญประการหนึ่งที่ทำให้บุคคลดื่มสุราและดื่มมากขึ้น ๆ (Donovan. 1988
: Peckle. 1985 : Wallace. 1985 : Zinberg. 1984 ; quoted
in U.S. department of Health and Human Services. 1990)

2. สาเหตุทางด้านจิตใจ ผู้ดื่มสุราคิดว่าการดื่มสุราสามารถสร้าง
ความมั่นใจให้กับตนเอง ปิดบังหรือลดปมด้อยบางประการ ลดความกดดัน
ความเครียด ความกลัว และขจัดความผิดหวัง ดื่มข้อมใจ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือ
แสดงความก้าวร้าวต่อผู้อื่นหรือก่อคดีอาชญากรรม ดังที่บาร์เรทท์ และฮันท์
(Barrett. 1985 : Hunt. 1987 ; quoted in U.S. department
of Health and Human Services. 1990) ได้สรุปไว้ว่าสาเหตุสำคัญที่
ทำให้บุคคลติดสุราหรือไม่เลิกดื่มสุรานั้นเพราะว่าบุคคลเหล่านั้นได้รับแรงเสริม
จากการดื่มสุราอย่างน้อย 2 ประการ คือ ทำให้เกิดอารมณ์สนุกสนาน ครื้นเครง
และช่วยลดความวิตกกังวลหรือความไม่สบายใจ ซึ่งนักวิจัยอีกกลุ่มหนึ่งพบว่าผู้ที่
ติดสุราหรือสารเสพติดมักเป็นคนที่มีบุคลิกภาพแบบต่อต้านสังคม และมีอารมณ์
ซึมเศร้าในระดับสูงหรือรู้สึกด้อยคุณค่าในตนเอง (Marlatt et al. 1988
: Zucker and Gomber. 1986 ; quoted in U.S. department
of Health and Human Service. 1990)

3. ค่านิยมทางสังคม เยาวชนมักดื่มสุราเนื่องมาจากความอยากรู้ อยากรทดลอง ถูกเพื่อนชักชวน และเลียนแบบผู้ใหญ่ สำหรับผู้ใหญ่เองก็เลียนแบบ จากสังคมชั้นสูง และแหล่งสำคัญอีกแหล่งหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการสร้างค่านิยมว่า การดื่มสุราเป็นเรื่องไม่เสียหาย นั่นคือ การโฆษณาเครื่องดื่มประเภท แอลกอฮอล์หรือบทบาทการแสดงของนักแสดง ตลอดจนภาพข่าวการเลี้ยง สังสรรค์ของสังคมนักการเมือง นักธุรกิจ ที่ปรากฏในจอโทรทัศน์ ซึ่งเป็นภาพ ที่สะท้อนให้เห็นถึงการมีรสนิยมที่ดี เป็นที่ดึงดูดใจของเพศตรงข้าม เป็นที่ยอมรับ ของสังคม เป็นเครื่องมือที่ทำให้เกิดความสนุกสนานในหมู่มิตรสหาย เป็นต้น นอกจากนี้บางคนอาจเข้าใจว่าการดื่มสุราทำให้สมองแจ่มใส มีความสามารถ งานศิลปะเพิ่มขึ้น จะเห็นได้ว่าสาเหตุของการดื่มสุรานั้น ผลจากการดื่มสุรา ที่ผู้ดื่มต้องการคือความพึงพอใจ ความสุขกายสบายใจ อยากรก็ตามการดื่มสุรา ที่พบเห็นในสังคมก็เกิดผลเสียที่สร้างความเดือดร้อนทั้งแก่ตนเองและผู้อื่นอยู่ บ่อย ๆ ดังที่ อากา ศิริวงศ์ ณ อยุธยา (2537 : 9-13) ได้สรุปรายงาน การวิจัยของคณะแพทย์และเภสัชกรในจังหวัดอุบลราชธานี ที่ทำการวิจัยเรื่อง "ลักษณะทางสังคมของสุราและผลกระทบต่อสุขภาพในชนบท" งานวิจัยนี้เสนอ ประเด็นที่น่าสนใจอยู่ 2 ส่วน ส่วนแรกคือ การเสนอเนื้อหาที่เชื่อมโยงให้เห็น ปัญหาของสุรากับสุขภาพอนามัย และปัญหาของสุรากับการเกิดอุบัติเหตุ ส่วนที่สอง เป็นการเสนอผลการวิจัยที่ชี้ให้เห็นลักษณะทางสังคมของการดื่มสุรา และผลกระทบต่อสุขภาพของคนในชนบท

สุรากับสุขภาพอนามัย งานวิจัยชิ้นนี้ชี้ให้เห็นว่า การดื่มสุรามีผลต่อ ร่างกาย ทำให้เกิดกลุ่มโรคได้ประมาณ 100 กว่าโรค ที่เรียกว่า โรคพิษ สุราเรื้อรัง (Alcohol Dependence Syndrome) ตัวอย่างเช่น พิษของ แอลกอฮอล์ต่อสมอง ซึ่งแบ่งเป็นพิษแบบเฉียบพลัน ซึ่งมีอาการต่าง ๆ เกิดขึ้น ตามระดับแอลกอฮอล์ในเลือดดังนี้

ถ้ามีแอลกอฮอล์ 50 mg% จะเกิดการเสียการควบคุมการเคลื่อนไหว

ถ้ามีแอลกอฮอล์ 100 mg% มีอาการเมา คือเดินไม่ตรงทาง

ถ้ามีแอลกอฮอล์ 300 mg% มีอาการง่วงซึม

และถ้ามีแอลกอฮอล์ 400 mg% จะมีอาการสลบถึงตายได้

ถ้าพิษสุราเกิดกับสมองแบบเรื้อรัง จะเป็นสาเหตุให้เซลล์สมองเสื่อม สมองส่วนนอก (Cortex) จะฝ่อและลีบ จิตเสื่อม บุคลิกภาพเปลี่ยน ขาด ความรับผิดชอบ ความจำเสื่อม สำหรับพิษของแอลกอฮอล์ต่อระบบทางเดิน อาหาร เช่น ทำให้เกิดแผลในกระเพาะ ลำไส้ เลือดออกในกระเพาะ นอกจากนี้ยังมีผลต่อลำไส้เล็ก ตับอ่อนและตับ ทำให้มีไขมันในตับ ตับอักเสบ และโรคตับแข็ง พิษของแอลกอฮอล์ต่อระบบหัวใจและหลอดเลือด และพิษต่อ ระบบเมตาบอลิซึมและต่อมไร้ท่อและพิษของสุราต่อระบบด้านจุลชีพ ซึ่งทำให้ ร่างกายมีการติดเชื้อโรคได้ง่าย

สุรากับการเกิดอุบัติเหตุ ผลของแอลกอฮอล์ต่อการขับรถ เกิดจาก การที่เมื่อมีการดื่มเข้าไปเล็กน้อย มีผลไปกระตุ้นหัวใจทำให้ความดันโลหิตสูง และปริมาณแอลกอฮอล์มีมากขึ้น จะเป็นตัวกวดการทำงานประสาทส่วนกลาง เป็นผลให้การทำงานของร่างกายช้าลง ประสาทตาจะหย่อนสมรรถภาพ มี ผลทำให้การรับรู้ภาพ แสงและสีของสัญญาณต่าง ๆ ช้าลง อาณาเขตของการ มองแคบลง ทำให้เห็นภาพการจราจรไม่พอ และการคาดคะเนระยะผิดไป

รายงานวิจัยสรุป ความสัมพันธ์ของระดับแอลกอฮอล์ในเลือด กับ โอกาสการเกิดอุบัติเหตุไว้น่าสนใจดังต่อไปนี้

ความสัมพันธ์ของแอลกอฮอล์กับโอกาสเกิดอุบัติเหตุจราจร

แอลกอฮอล์ในเลือด (กรัม/100 ซี.ซี)	สมรรถภาพในการขับรถ	โอกาสที่จะเกิดอุบัติเหตุ
0.02	มีผลเพียงเล็กน้อยเฉพาะ บางคน	ใกล้เคียงกับคนไม่ดื่มสุรา
0.05	มีผลทำให้ความสามารถใน การขับรถลดลงเฉลี่ย 8% เป็นระดับที่นักวิจัยทั่วไปยอม รับว่าการขับรถจะเป็น อันตรายต่อคนใช้ถนน	โอกาสที่จะเกิดอุบัติเหตุจะ เป็น 2 เท่าของคนไม่ดื่ม สุรา
0.08	สมรรถภาพลดลงโดยเฉลี่ย ร้อยละ 12 มีผลต่อคนขับ ทุกคนและระดับนี้ใช้เป็น กฎหมายควบคุมในหลาย ประเทศ	โอกาสที่จะเกิดอุบัติเหตุ จะเป็น 3 เท่า
0.10	สมรรถภาพลดลงโดยเฉลี่ย ร้อยละ 15 มีผลต่อคนขับรถ ทุกคนและการขับรถจะแย่ลง อย่างรวดเร็วเมื่อเลขระดับนี้	โอกาสที่จะเกิดอุบัติเหตุจะ เป็น 6 เท่า

แอลกอฮอล์ในเลือด (กรัม/100 ซี.ซี)	สมรรถภาพในการขับรถ	โอกาสที่จะเกิดอุบัติเหตุ
0.15	สมรรถภาพลดลงโดยเฉลี่ย ร้อยละ 33	โอกาสที่จะเกิดอุบัติเหตุจะ เป็น 40 เท่า
มากกว่า 0.20	สมรรถภาพลดลงเป็นสัดส่วน กับระดับแอลกอฮอล์ในเลือด	ไม่สามารถวัดได้เนื่องจาก ควบคุมการทดลองไม่ได้ แต่ โอกาสเกิดอุบัติเหตุสูงมาก

ลักษณะทางสังคมของการดื่มสุรา และผลกระทบต่อสุขภาพในชนบท

บ้านโคกกลาง อำเภอเสนาในคม อุดรราชธานี เป็นหมู่บ้าน 2 หมู่บ้าน อยู่ติดกัน หมู่บ้านที่ทำการวิจัยครั้งนี้ คือ หมู่ที่ 2 มีจำนวนครัวเรือนทั้งสิ้น 98 หลังคาเรือน มีประชากร 451 คน ชาวบ้านบ้านโคกกลางมีอาชีพทำนา ทำสวน และเลี้ยงสัตว์ ผลผลิตจากสิ่งเหล่านี้ส่วนหนึ่งเก็บไว้บริโภคที่เหลือจึงจะขาย รายได้จริง ๆ จึงอยู่ที่การออกมารับจ้างเป็นแรงงานในกรุงเทพฯ

เกี่ยวกับสุรา บ้านโคกกลาง มีร้านค้าของชาที่เป็นร้านจำหน่ายสุรา มีเหล้าขาว แม่โขง เบียร์และเหล้ายาดอง รายงานกล่าวว่า ชาวบ้านนิยมดื่มเหล้าขาวเป็นประจำทุกวัน ส่วนเหล้าสีดื่มเมื่อมีโอกาสพิเศษ หรือมีรายได้พิเศษ สำหรับเบียร์มักดื่มในกลุ่มสตรี หรือข้าราชการผู้หญิง

ลักษณะประชากรที่ดื่มสุราในบ้านโคกกลาง ผู้ชายดื่มสุรามากกว่าผู้หญิง เช่นเดียวกับที่อื่น ๆ ทั่วไป แต่สถิติผู้หญิงดื่มสุราที่บ้านโคกกลางสูงถึง 15% กลุ่มอายุที่ดื่มมากที่สุดคือ 41-50 ปี และส่วนมากจะเริ่มดื่มสุราเมื่ออายุ 14 ปี

หมายถึงออกจากโรงเรียนชั้นประถมศึกษาไปแล้ว สาเหตุที่เริ่มดื่มก็เพราะเพื่อน ชักชวน ชาวบ้านส่วนมากมักดื่มสุราในช่วงเทศกาล งานบุญ บ้านโศกกลางน่าจะ ได้ชื่อว่าเป็นหมู่บ้านแผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง เนื่องจากพบว่ามีการบ้านเพียง 2-3 คนเท่านั้น ดื่มสุราเป็นประจำ คือวันละ 1 เบ็ก และไม่เคยพบว่าชาวบ้าน ที่ดื่มสุรามากจนเกิดพิษจากสุรา

จากการสำรวจทัศนคติของชาวบ้าน จำแนกตามอาชีพ โดยให้ชาวบ้าน ให้คะแนนคุณค่าทางสังคมต่อการดื่มสุรา

พบว่าทัศนต่อสุรามีทั้งด้านดีและไม่ดี แต่การรับรู้ในด้านไม่ดีมีมากกว่า ด้านดี แต่อย่างไรก็ตามถ้าเปรียบเทียบระหว่างผู้หญิงกับผู้ชาย หรือระหว่าง อาชีพต่ออาชีพแล้ว จะเห็นความแตกต่างของทัศนของคนเหล่านั้น คือ ผู้ชาย จะเห็นว่าการดื่มสุราเป็นเรื่องสิ้นเปลืองเงินและก่อให้เกิดอุบัติเหตุ ขณะที่ ผู้หญิงจะเห็นผลเสีย คือ ดื่มสุราแล้วทำให้ทำงานไม่ได้เพิ่มขึ้นไปอีกเหตุผลหนึ่ง พวกที่รับราชการจะมีความเห็นว่า การดื่มสุราทำให้สังคมยอมรับ พวกที่มีอาชีพ ค้าขายเห็นว่าการดื่มสุราทำให้เกิดการทะเลาะเบาะแว้ง อันนอกเหนือจาก 2 เหตุผลที่กล่าว

ไพฑูรย์ หลิมรัตน์, พล.ต.ต. และคณะ (2529) ในโครงการศึกษา เรื่องผลของแอลกอฮอล์ต่อผู้ขับขี่ในประเทศไทย เพื่อหาข้อมูลไปใช้ในการกำหนด ค่าระดับสูงสุดของแอลกอฮอล์ในเลือดผู้ขับขี่ที่กฎหมายสมควรให้มีได้ในขณะขับขี่ โดยการหาระดับแอลกอฮอล์ในเลือดของผู้ประสบอุบัติเหตุ (ไทย) จากการ จราจรทางบกในเขตกรุงเทพมหานคร (โครงการย่อยที่ 1) ในเดือนกันยายน พ.ศ. 2529 ได้ตัวอย่างเลือดของผู้ประสบอุบัติเหตุจำนวน 1,500 ตัวอย่าง เช่น อุบัติเหตุการจราจรที่เกิดในเขตกรุงเทพมหานครนั้น อัตราส่วนระหว่าง จำนวนผู้ประสบอุบัติเหตุที่ตรวจพบแอลกอฮอล์ในเลือดต่อจำนวนผู้ประสบอุบัติเหตุ ที่ตรวจไม่พบแอลกอฮอล์ในเลือดเป็น 9 : 1 สำหรับกลุ่มของผู้ประสบอุบัติเหตุ

ที่มีแอลกอฮอล์ในเลือดพบว่าช่วงระดับแอลกอฮอล์ในเลือดระหว่าง 150-200 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ เป็นช่วงที่พบในผู้ที่ขับขี้มากที่สุด คือ ร้อยละ 27.5 โอกาสที่จะเกิดอุบัติเหตุที่ระดับ 150 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์มีถึงร้อยละ 27 สำหรับระดับ 120, 100, 80 และ 50 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์มีโอกาสเกิดอุบัติเหตุร้อยละ 21, 16, 10 และ 6 ตามลำดับ

ไพฑูรย์ หลิมรัตน์, พล.ต.ต.และคณะ (2529) ในโครงการเดียวกัน ได้ทำการวิจัยหาระดับต่ำสุดของแอลกอฮอล์ในเลือดของคนไทยที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของภาวะประสาท (โครงการย่อยที่ 5) ผู้วิจัยได้เลือกทำการทดสอบประสาท 2 ระบบ คือ ระบบการหาความเปลี่ยนแปลงในเวลาตอบสนอง (Reaction time) และระบบการทดสอบความไวในการบังคับการทำงานของมือ โดยใช้เครื่องมือที่เรียกว่า Breathlyzer และ Gas Chromatography ในการวัดระดับของแอลกอฮอล์ในเลือด การทดลองใช้อาสาสมัครจำนวน 55 คน ผลการทดลองพบว่า ระดับต่ำสุดของแอลกอฮอล์ในเลือดที่เริ่มทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของภาวะประสาท คือระดับ 60 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ ด้วยระดับนัยสำคัญ .01 จากการทดสอบวัดเวลาการตอบสนอง และระดับ 90 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ด้วยระดับนัยสำคัญ .01 จากการทดสอบความไวและความละเอียดในการทำงานของมือ

นันทนา ทองระอา., ร้อยตำรวจโทหญิง (2534) ได้ทำการศึกษาความเข้มข้นของแอลกอฮอล์ในเลือดของผู้ขับขี่ และผู้โดยสารที่เสียชีวิตเนื่องจากอุบัติเหตุจราจรบนถนนในกรุงเทพมหานครและจังหวัดใกล้เคียง ตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน ถึง 31 ธันวาคม 2533 ได้กลุ่มตัวอย่าง 405 ราย เป็นชาย ร้อยละ 90 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20-35 ปี คือร้อยละ 63 เรียนจบระดับประถมศึกษา ร้อยละ 45.9 มัธยมศึกษา ร้อยละ 24.9 สถานภาพสมรส โสด ร้อยละ 52.3 คู่ ร้อยละ 42.7 วันเวลาที่เกิดเหตุบ่อยที่สุด คือวันอาทิตย์ ร้อยละ 33.1 และเวลา 21.00-4.00 น. ร้อยละ 48.4 กลุ่มตัวอย่างใช้

รถจักรยานยนต์ ร้อยละ 71 จากผลการวิจัยทำให้จำแนกกลุ่มตัวอย่างได้เป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ตรวจพบแอลกอฮอล์ในเลือดร้อยละ 60.7 และกลุ่มที่ตรวจไม่พบแอลกอฮอล์ในเลือดร้อยละ 39.3 สำหรับกลุ่มที่ตรวจพบแอลกอฮอล์พบว่า ปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือดมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 114.6-132.2 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ ด้วยระดับความเชื่อมั่นระดับ 95 ปัจจัยที่เป็นสาเหตุสัมพันธ์กับการตรวจพบ แอลกอฮอล์ในเลือดได้แก่ อายุ ประวัติ การดื่มสุรา ความถี่ในการดื่มสุรา และกิจกรรมที่ผู้ตายได้กระทำก่อนเกิดอุบัติเหตุ แต่ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม เช่น เตือนหรือฤดูกลาง รวมทั้งลักษณะการบาดเจ็บที่พบไม่มีความสัมพันธ์กับระดับ แอลกอฮอล์ในเลือด ลักษณะการบาดเจ็บของผู้ตายเกิดขึ้นที่ศีรษะ ช่างอก และช่วงท้องร้อยละ 82.8, 25.7 และ 10.7 ตามลำดับ

จากการศึกษาวิจัยที่นำมาเสนอนี้ เป็นการศึกษาของบุคลากรผู้มีหน้าที่ ดูแลสุขภาพอนามัย และทุกข์สุขของประชาชน ผลกระทบจากการดื่มสุราทั้ง ต่อสุขภาพร่างกาย การเกิดโรคพิษสุราเรื้อรัง การก่อให้เกิดอุบัติเหตุขึ้นอยู่ กับระดับของแอลกอฮอล์ในเลือด ซึ่งปริมาณการดื่มสุราของผู้ดื่มสุราแต่ละราย ความเข้มข้นของแอลกอฮอล์ในสุราแต่ละชนิดและสภาพร่างกายของผู้ดื่มจะมีผล ต่อการออกฤทธิ์ของสุรา จึงเป็นการยากที่คนทั่วไปจะรู้ว่าปริมาณสุราจำนวน เท่าไหร่ที่ดื่มแล้วจึงจะไม่เกิดผลเสียตามมาในภายหลัง ดังนั้นการควบคุมปริมาณ การดื่มสุราในแต่ละครั้ง และจำนวนความถี่ของการดื่ม จึงเป็นเรื่องที่ผู้ดื่มสุรา แต่ละคนจะกำหนดเอง อย่างไรก็ตามผลกระทบจากการดื่มสุราในทางที่เสียหาย มิใช่จะเกิดกับผู้ดื่มสุราทุกคน ดังจะเห็นได้จากการศึกษาของคณะแพทย์และเภสัชกร จะอุปราชธานีที่ศึกษาลักษณะทางสังคม พบว่า ถึงแม้ชาวบ้านจะมีทัศนต่อสุรา ในด้านไม่ดีมากกว่าด้านดี แต่ก็ยังนิยมดื่มเป็นประจำทุกวันประกอบกับสังคมไทย ยังมีค่านิยมการดื่มสุราถือเป็นเรื่องปกติและผู้ดื่มสุราต้องการได้รับความพึงพอใจ ผ่อนคลาย สนุกสนาน และร่างกายแข็งแรง การดื่มสุราในสังคมไทยจึงเพิ่มมากขึ้น ดังรายงานของสถาบันวิจัยสังคม โดย อภา ศิริวงศ์ ณ อยุธยา (2537) ระบุ

ว่าคนไทยเพิ่มปริมาณการดื่มสุราขึ้นทุกปีอย่างสม่ำเสมอ ในปี 2535 ปริมาณการดื่มสุรา 728 ล้านลิตร ในขณะที่ปี 2530 ปริมาณการดื่มเพียง 366 ล้านลิตร นั่นคือ ในระยะเวลา 2 ปี ปริมาณการดื่มสุราเพิ่มขึ้นเกือบร้อยละ 100 และจากการเปรียบเทียบปริมาณน้ำสุราต่อประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป พบว่า อัตราส่วนการดื่มสุราต่อประชากร 1 คน เพิ่มจาก 10.4 ลิตรในปี 2530 เป็น 18.1 ลิตร ในปี 2535 โดยผู้ดื่มสุราร้อยละ 47 เริ่มดื่มครั้งแรกเมื่ออายุประมาณ 15-24 ปี

นอกจากปริมาณการดื่มสุราเพิ่มมากขึ้น อายุของผู้เริ่มดื่มสุราก็เป็นประเด็นที่น่าสนใจ การศึกษาของ วิภา ด้านธารงกุล (2535) พบว่าเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลางกรุงเทพมหานคร เริ่มดื่มสุราครั้งแรกเมื่ออายุ 14-16 ปี มากที่สุด และกรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข และสถาบันวิทยาศาสตร์การแพทย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า ผู้ติดยาเสพติดที่เข้ารับการรักษาทั่วประเทศในปี พ.ศ. 2533 และ 2535 ร้อยละ 80-90 รายงานว่าสุราเป็นสารเสพติดชนิดแรกที่เริ่มใช้ และร้อยละ 30-40 เริ่มดื่มสุราครั้งแรกเมื่ออายุ 15-19 ปี ร้อยละ 23-35 เริ่มดื่มสุราเมื่ออายุ 20-24 ปี โรชาลี แคมพรีย์ และคณะ (2538) พบว่า กลุ่มวัยรุ่นที่ศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเริ่มดื่มสุราเมื่ออายุ 15-18 ปี จึงสรุปได้ว่า ส่วนใหญ่ผู้ที่ดื่มสุราจะดื่มในช่วงวัยรุ่น

เมื่อพิจารณาถึงการดื่มสุราในกลุ่มวัยรุ่นได้มีงานวิจัยหลายชิ้นที่ศึกษาภาวะการดื่มสุราในบริบทที่แตกต่างกัน เช่น

อาภา ศิริวงศ์ ณ อยุธยา แห่งสถาบันวิจัยสังคมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2535) ได้รับมอบหมายจาก ESCAP ให้ศึกษาและประเมินผลโครงการป้องกันยาเสพติดของชุมชนแออัดคลองเตย จากประชากรทั้งหมดประมาณ 8,000 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มตัวอย่างได้จำนวน 437 คน จากชุมชนแออัดทุก

ชุมชน และแพลตฟอร์ม 18 หลัง ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นพ่อแม่ 130 คน กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเด็กอายุ 6-10 ปี จำนวน 123 คน กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเยาวชนอายุ 11-25 ปี จำนวน 140 คน และกลุ่มตัวอย่างที่ติดยาเสพติด จำนวน 44 คน เนื่องจากโครงการนี้มุ่งเน้นศึกษากลุ่มที่เสี่ยงต่อการติดยา ฉะนั้นอายุของกลุ่มตัวอย่างจึงอยู่ในวัยเยาว์เป็นส่วนมาก คือ ร้อยละ 70 มีอายุต่ำกว่า 25 ปี และร้อยละ 30 มีอายุสูงกว่า 25 ปี ร้อยละ 50 ของกลุ่มตัวอย่างกำลังเรียนหนังสือ ร้อยละ 19 เป็นแม่บ้านอยู่บ้านเฉย ๆ อีกร้อยละ 31 เป็นผู้ที่ทำงานรับจ้าง ค้าขาย กรรมการ และเป็นแรงงานที่มีฝีมือ จากการสำรวจพบว่า มีการใช้สารเสพติดเป็นประจำอยู่หลายชนิด และสารที่ใช้มากเป็นพิเศษคือ บุหรี่ และสุรา มีสมาชิกในครอบครัวใช้เป็นประจำถึงร้อยละ 79.4 และร้อยละ 72.5 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ถ้าพิจารณาเฉพาะการดื่มสุราเป็นประจำ แล้ว พบว่า คนในครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างที่ติดยา ดื่มสุรามากที่สุด รองลงมาอยู่ในกลุ่มเยาวชน และกลุ่มเด็ก คือ ร้อยละ 79.5, 75.7, 71.6 ตามลำดับ สำหรับคำถามเกี่ยวกับสารเสพติดชนิดใดที่เป็นปัญหาของชุมชนคลองเตยในปัจจุบันนี้ กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในชุมชนแออัด และกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในแพลตฟอร์มต่าง มีความเห็นตรงกันว่าสารระเหยเป็นปัญหาอันดับ 1 สุราเป็นปัญหาอันดับ 2 ซึ่งมีคะแนนต่างจากอันดับหนึ่งเพียงคะแนนเดียว อันดับที่ 3 คือ บุหรี่

วิชา ด้านธารงกุล แห่งสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์การแพทย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2535) ทำการสำรวจการดื่มสุรา และใช้สารเสพติดในกลุ่มเด็กและเยาวชน ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2535 โดยคัดเลือกผู้ต้องคดียาเสพติดทั้งหมด และสุ่มตัวอย่างจากคดีอื่น ๆ ให้มีจำนวนใกล้เคียงกันหรือมากกว่า รวมจำนวนตัวอย่างที่ศึกษาทั้งหมด 687 คน จำแนกเป็นเด็กชาย 564 คน เด็กหญิง 123 คน ผลการสำรวจมีดังนี้

1. กลุ่มที่ศึกษาเป็นเด็กชายและหญิงที่มีประสบการณ์ดื่มสุราร้อยละ 30 และ 27 ตามลำดับอายุที่เริ่มดื่มอยู่ระหว่าง 6-18 ปี มีอัตราสูงที่สุดในช่วง 14-16 ปี สาเหตุของการดื่มครั้งแรกมีอัตราสูงสุดได้แก่ การทดลอง เพื่อนชวน และตามเพื่อน กลุ่มเด็กหญิงที่ดื่มครั้งแรกด้วยสาเหตุกลุ่มใจ หงุดหงิด สูงกว่า เด็กชาย 5 เท่า เด็กชายร้อยละ 5 รายงานว่าตัวเองติดสุรา ก่อนได้รับโทษ เด็กกลุ่มนี้เรียนไม่จบชั้นสูงสุด ร้อยละ 67 สาเหตุการเรียนไม่จบ คือ การประพฤติตัวของเด็กเอง เช่น ไม่อยากเรียน หรือทำผิดวินัยของโรงเรียน เด็กกว่าครึ่งหนึ่งไม่ได้อยู่กับพ่อหรือแม่ การแยกกันอยู่ หย่าร้างและเลิกกันของพ่อแม่มีอัตราค่อนข้างสูง ระหว่างร้อยละ 35-40 แต่อย่างไรก็ตาม กลุ่มที่ไม่ได้อยู่กับพ่อหรือแม่ และอยู่ด้วยกันกับพ่อและแม่มีประสบการณ์ดื่มสุราไม่แตกต่างกัน เด็กชายร้อยละ 89 รายงานว่าดื่มครั้งแรกภายหลังจากที่ไม่ได้อยู่กับพ่อหรือแม่ ร้อยละ 35 รายงานว่ามีเรื่องไม่สบายใจในครอบครัว เรื่องที่ทำให้ไม่สบายใจ คือการทะเลาะวิวาท ทูบตี มีอัตราสูงสุด

2. การใช้สารเสพติดกับการดื่มสุรา ประสบการณ์การใช้สารเสพติดในเด็กกลุ่มนี้สูงถึงร้อยละ 61 เป็นชายและหญิงร้อยละ 62 และ 55 ตามลำดับอายุเฉลี่ยการใช้สารเสพติดแต่ละชนิดครั้งแรกไม่แตกต่างกัน ประมาณ 15 ปี โดยมีอัตราสูงมากที่ระดับอายุ 14-16 ปี อัตราการใช้สารเสพติดในกลุ่มเด็กชายและหญิงที่เคยดื่มสุราสูงกว่ากลุ่มที่ไม่เคยดื่มร้อยละ 20 และ 25 ตามลำดับ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของการเกิดพฤติกรรมการใช้สารเสพติดกับการดื่มสุรา พบว่า สัดส่วนของเด็กชายที่มีพฤติกรรมดื่มสุราเกิดก่อนพฤติกรรมใช้สารเสพติดประมาณ 2 ใน 3 และร้อยละ 40 ของเด็กชายเริ่มดื่มสุราก่อนใช้สารเสพติดแต่ละชนิด 1 ปีขึ้นไป สำหรับผู้ใช้เฮโรอีนมีเพียง 1 รายเท่านั้น ที่รายงานว่าดื่มสุราครั้งแรกภายหลังจากมีประสบการณ์ใช้เฮโรอีน

3. พฤติกรรมของบุคคลในครอบครัว เด็กกลุ่มนี้กว่าครึ่งหนึ่งรายงานว่า มีบุคคลในครอบครัวติ่มสุราเป็นประจำ รองลงมาได้แก่ การเล่นพนัน ร้อยละ 20 ในบรรดาผู้ที่ติ่มสุราเป็นประจำ บิดาติ่มสุรา เป็นประจำด้วยอัตราสูงสุด ร้อยละ 64 รองลงมาได้แก่ ญาติ ผู้อาศัย ผู้ปกครอง มารดา และพี่น้องตามลำดับ เด็กชายร้อยละ 39 และเด็กหญิงร้อยละ 36 รายงานว่า พ่อหรือแม่ติ่มสุราเป็นประจำ

จากการวิจัยของ จรรยาสิทธิ์ แคมพรีย์ และคณะ (2538) ที่ทำการศึกษา การติ่มสุราของกลุ่มวัยรุ่นที่ศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา กลุ่มตัวอย่างจำนวน 500 คน เป็นกลุ่มวัยรุ่นชาย ร้อยละ 28 กลุ่มวัยรุ่นหญิง ร้อยละ 72 โดยมีอายุเฉลี่ย 20 ปี ผลการศึกษาพบว่า

1. กลุ่มวัยรุ่นมีความคิดเห็นต่อสิ่งทีกระทำได้ในการพบปะสังสรรค์ระหว่างเพื่อนมากที่สุด คือ การสูบบุหรี่ ร้อยละ 80.4 รองลงมาคือ การติ่มสุรา ร้อยละ 55.3 การเสพสารเสพติดชนิดอื่น ร้อยละ 1.6

2. กลุ่มวัยรุ่นร้อยละ 39 ตอบว่าสถาบันการศึกษามีกฎข้อบังคับเกี่ยวกับการติ่มสุราและการใช้สารเสพติด ซึ่งในจำนวนนี้ร้อยละ 57.5 ตอบว่ากฎข้อบังคับดังกล่าวไม่มีประสิทธิภาพ กลุ่มวัยรุ่นร้อยละ 86.9 มีความคิดเห็น ว่า สถาบันการศึกษาควรมีโปรแกรมเกี่ยวกับการป้องกันการติ่มสุราและการใช้สารเสพติดชนิดอื่น

3. กลุ่มวัยรุ่นเคยลองติ่มสุราเป็นจำนวนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 73.4 โดยกลุ่มวัยรุ่นชายมีพฤติกรรมการติ่มสุรามากกว่ากลุ่มวัยรุ่นหญิง กล่าวคือ กลุ่มวัยรุ่นชาย ร้อยละ 93.4 เคยลองติ่มสุรา ร้อยละ 60 ติ่มสุราอย่างน้อย 1 วันใน 1 เดือนที่ผ่านมา ในช่วง 2 สัปดาห์ก่อนตอบแบบสอบถาม กลุ่มวัยรุ่นชายร้อยละ 47.9 ติ่มสุราคราวละไม่น้อยกว่า 5 แก้ว 1 ครั้ง และร้อยละ 4.2 ติ่มสุราคราวละไม่น้อยกว่า 5 แก้วมากกว่า 10 ครั้ง ในขณะที่กลุ่มวัยรุ่นหญิง ร้อยละ 63.6 เคยลองติ่มสุรา ร้อยละ 26.1 ติ่มสุราอย่างน้อย 1 วัน

ใน 1 เดือน ในช่วง 2 สัปดาห์ก่อนตอบแบบสอบถามกลุ่มวัยรุ่นหญิงร้อยละ 15.9 ดื่มสุราราวละ 5 แก้ว มากกว่า 10 ครั้ง อายุเฉลี่ยเมื่อเริ่มดื่มสุราคือ 16.4 ปี นอกจากนี้กลุ่มวัยรุ่นรับรู้ว่ทั้งกลุ่มวัยรุ่นชายและกลุ่มวัยรุ่นหญิงดื่มสุราและใช้สารเสพติดชนิดอื่นสูงกว่ากลุ่มวัยรุ่นผู้ใช้รายงานตนเอง

4. ประสพการณ์ภายหลังการดื่มสุราหรือใช้สารเสพติดชนิดอื่น ระหว่างกลุ่มวัยรุ่นชายกับกลุ่มวัยรุ่นหญิงมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยกลุ่มวัยรุ่นชายมีประสพการณ์มากกว่ากลุ่มวัยรุ่นหญิง ทั้ง 3 ประเภท ได้แก่ ประเภทที่สร้างปัญหาไม่รุนแรง คือ คลื่นไส้ อาเจียน ขาดเรียน เมาก้าง ร้อยละ 41.8, 40.2 และ 34.1 ตามลำดับประเภทที่สร้างปัญหารุนแรง คือ ท้อแท้หรือทำงานแย่ง ร้อยละ 33.7 และประเภทที่หาผิดกฎระเบียบของสังคม คือ ขับขี่รถขณะมีเม้า ร้อยละ 31.7 นอกจากนี้กลุ่มวัยรุ่น ร้อยละ 65 รายงานว่าสมาชิกในครอบครัวเคยมีปัญหาจากการดื่มสุรา หรือใช้สารเสพติดชนิดอื่น โดยระบุว่า เป็น "พ่อ" มากที่สุด คือ ร้อยละ 33.5

จากการวิเคราะห์งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาการดื่มสุราของวัยรุ่นในบริบทของสังคมที่แตกต่างกัน กล่าวคือ งานวิจัยของ อาภา ศิริวงศ์ ณ อยุธยา ได้ศึกษาในชุมชนคลองเตย ซึ่งเป็นกลุ่มวัยรุ่นที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ ที่ถือเป็นกลุ่มเสี่ยงต่อการติดยาเสพติด ส่วนการสำรวจของ วิภา ดำนธารงกุล ศึกษาในกลุ่มเด็กและวัยรุ่นที่มีปัญหาพฤติกรรม ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง และงานวิจัยของ โรชาลีและคณะ ศึกษากลุ่มวัยรุ่นในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งมีความหลากหลายของสภาพแวดล้อมก่อนเข้ามาศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา แต่มีข้อค้นพบที่เหมือนกัน คือ กลุ่มวัยรุ่นทุกกลุ่มมีการดื่มสุรา กลุ่มวัยรุ่นชายมีการดื่มสุรามากกว่ากลุ่มวัยรุ่นหญิง และบุคคลในครอบครัวของกลุ่มวัยรุ่นก็มีการดื่มสุราปรากฏการณ์การดื่มสุรานี้แตกต่างกันในความชุกของการดื่มสุรา และระดับความรุนแรงของผลที่ตามมาจากการดื่มสุรา

อย่างไรก็ตาม นอกจากการศึกษาผลกระทบจากการดื่มสุราต่อสภาวะร่างกายที่ใช้เครื่องมือและวิธีการทางห้องทดลองแล้ว ยังไม่มีการศึกษาอย่างชัดเจนถึงสัมพันธ์ของการดื่มสุรากับผลกระทบอื่น ๆ ที่มาจากการดื่มสุรา จึงยังไม่อาจสรุปได้อย่างแน่ชัดว่ามูลเหตุแห่งการเกิดผลกระทบต่าง ๆ เช่น อุบัติเหตุ การทำร้ายร่างกาย การทะเลาะวิวาท และการติดสารเสพติดที่มีอันตรายร้ายแรงนั้นจะเนื่องมาจากการดื่มสุราเท่านั้น ปราคณการณ์ทางสังคมที่พบเห็นมีหลายเหตุปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุ การทะเลาะวิวาท ทำร้ายร่างกาย และติดสารเสพติด อีกประการหนึ่ง การออกฤทธิ์ของแอลกอฮอล์ในร่างกายขึ้นอยู่กับปริมาณการดื่มและสภาพร่างกายของผู้ดื่มสุรา การมองตามปราคณการณ์ทางสังคมเชิงประจักษ์นี้ แม้ว่าสุราจะเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน แต่ก็มีสาเหตุอื่น ๆ อีกเช่นกัน ที่ทำให้เกิดอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน ดังนั้นผลกระทบดังกล่าวอาจไม่มีน้ำหนักพอที่จะยับยั้งพฤติกรรม การดื่มสุราได้ ซึ่งจะเห็นได้อย่างชัดเจนจากการศึกษาของโรซาลี และคณะ (2538) รายงานว่า กลุ่มวัยรุ่นโดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่นชายมีประสบการณ์ภายหลังการดื่มทั้ง 3 ประเภท เป็นจำนวนไม่น้อย แต่ก็ยังคงมีการดื่มสุรากันทั่วไป ในกลุ่มวัยรุ่นชายในช่วง 2 สัปดาห์ก่อนตอบแบบสอบถาม กลุ่มวัยรุ่นชายประมาณครึ่งหนึ่งดื่มสุราราวละไม่น้อยกว่า 5 แก้ว 1 ครั้ง ซึ่งเป็นปริมาณที่ทำให้ผู้ดื่มเสียการควบคุมตนเองได้ (ไพฑูริย์ หลิมรัตน์, พล.ต.ต. และคณะ. 2529) จึงไม่อาจระบุได้ว่ากลุ่มวัยรุ่นจะยอมรับว่าดื่มสุราจะเกิดแต่ผลเสียเท่านั้น ในการศึกษาที่ผู้วิจัยจึงมุ่งเน้นการทำความเข้าใจ ทักษะ ความคิดเกี่ยวกับการดื่มสุราของกลุ่มวัยรุ่นตามประสบการณ์ที่ได้รับจากปราคณการณ์จริงในสังคมปัจจุบันนั้น เพื่อวางแนวทางการลดพฤติกรรม การดื่มสุราในกลุ่มวัยรุ่นให้สอดคล้องกับสภาพการณ์จริงของผู้ดื่มสุรา

จากผลการวิจัยที่ผ่านมาส่วนใหญ่ผู้ที่ดื่มสุรามักจะ เริ่มดื่มครั้งแรกในช่วงวัยรุ่น ผู้ศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในช่วงวัยรุ่น กลุ่มวัยรุ่นใน

สถาบันอุดมศึกษานี้ เป็นกลุ่มที่เข้าสู่ระบบการศึกษาที่ส่งเสริมให้ผู้ศึกษาเป็นตัว
 ของตัวเอง สนับสนุนการพึ่งพาตนเอง ให้รู้จักดูแล ควบคุม รับผิดชอบตนเอง
 มีวินัยในการดำรงชีวิต จึงเป็นกลุ่มวัยรุ่นที่มีความเป็นอิสระสูง ผู้วิจัยจึงสนใจ
 ว่าจากปรากฏการณ์ทางสังคมต่าง ๆ เกี่ยวกับการดื่มสุราที่กลุ่มวัยรุ่นสัมผัสได้
 ทั้งจากประสบการณ์ตรงและประสบการณ์ทางอ้อม และผ่านกระบวนการคิด
 ไตร่ตรองแล้ว กลุ่มวัยรุ่นให้การยอมรับพฤติกรรมกรรมการดื่มสุราและรับรู้ถึงผล
 กระทบจากการดื่มสุราอย่างไร ในสภาพที่สังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว
 นี้มีปัจจัยอะไรบ้างที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการดื่มสุรา) การศึกษา
 นี้ได้เลือกใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ การจัดกลุ่มสนทนา (Focus group
 discussion) เพื่อให้เข้าใจอย่างลุ่มลึกถึงความคิดและทัศนคติของกลุ่มวัยรุ่น
 ต่อการดื่มสุราในสังคม

วัตถุประสงค์และปัญหาของการวิจัย

เพื่อค้นหาการรับรู้ของกลุ่มวัยรุ่นต่อพฤติกรรมกรรมการดื่มสุราในสังคม
 โดยศึกษาใน 3 ประเด็น คือ

1. บรรยายการยอมรับของกลุ่มวัยรุ่นต่อพฤติกรรมกรรมการดื่มสุราใน
 สังคม
2. ค้นหาการรับรู้ของกลุ่มวัยรุ่นถึงผลกระทบจากการดื่มสุราทั้ง
 ต่อตนเองและผู้อื่น
3. ระบุปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการดื่มสุรา
 การรับรู้เป็นการตีความหมายการรับสัมผัสออกมาเป็นสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
 ที่มีความหมายโดยอาศัยประสบการณ์หรือการเรียนรู้ (โยธิน ศันสนยุทธ,
 2533 : 42) ซึ่งบุคคลจะเลือกรับรู้ตามความสนใจ ความคาดหวังและการ
 เห็นคุณค่าของสิ่งนั้น หากไม่มีประสบการณ์หรือการเรียนรู้ บุคคลก็ไม่สามารถ

รับรู้ได้ การเรียนรู้ที่ทำให้บุคคลสามารถตีความหมายและเกิดการรับรู้ได้นั้น
 ในการศึกษาคั้งนี้อธิบายตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social learning
 theory) ของแบนดูรา (Bandura, 1977) การเรียนรู้ของมนุษย์มี 2 ลักษณะ
 ลักษณะแรก การเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง เป็นการเรียนรู้ที่ผ่านกระบวนการ
 เสริมแรง คือเป็นผลจากการได้รับรางวัลและการลงโทษผู้อื่น อีกลักษณะหนึ่ง
 การเรียนรู้จากประสบการณ์ทางอ้อมเป็นการเรียนรู้ที่ผ่านกระบวนการเห็นแบบ
 อย่าง คือ เรียนรู้โดยการสังเกตจากการเห็น การได้ยิน ได้ฟังจากผู้อื่น
 การเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ นี้ต้องอาศัยกระบวนการทางปัญญา คิดไตร่ตรองจน
 สามารถบอกความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์กับเหตุการณ์ได้ และสร้างข้อสรุป
 ให้กับตนเอง นั่นคือการเกิดการรับรู้ได้ต้องอาศัยการเรียนรู้ทำให้บุคคลสามารถ
 ให้ความหมายของสิ่งที่สัมผัสโดยใช้กระบวนการทางปัญญา

ในการวิจัยนี้ พฤติกรรมการดื่มสุรา หมายถึง การกระทำที่มีการดื่ม
 เครื่องดื่มที่มีเอทิลแอลกอฮอล์หรือเอทานอน ได้แก่ เบียร์ ไวน์ สุราผสม
 สุราขาว บรั่นดี ยิน รัม ยาดองเหล้า เป็นต้น

กลุ่มวัยรุ่น หมายถึง นักศึกษาชายและหญิงในสถาบันอุดมศึกษาแห่งหนึ่ง
 ที่กำลังศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคปกติ อายุระหว่าง 15-22 ปี

ปัญหาการวิจัย

1. กลุ่มวัยรุ่นให้การยอมรับพฤติกรรมการดื่มสุราในสังคมอย่างไร
 ศึกษาการยอมรับและไม่ยอมรับการดื่มสุราในประเด็นต่อไปนี้
 - 1.1 เหตุผลการดื่มสุรา
 - 1.2 พฤติกรรมภายหลังการดื่มสุรา
 - 1.3 พฤติกรรมการดื่มสุรา เกี่ยวกับเวลา สถานที่ และปริมาณ
 การดื่มสุรา ชายที่ไม่ดื่มสุรา หญิงที่ดื่มสุรา และการยอมรับระหว่างผู้ที่ดื่มเหล้า
 กับผู้ที่สูบบุหรี่

2. กลุ่มวัยรุ่นรับรู้ถึงผลกระทบจากการดื่มสุราต่อตนเองและผู้อื่น
อย่างไร

ค้นหาการรับรู้ถึงผลกระทบจากการดื่มสุราในประเด็นต่อไปนี้

2.1 ผลกระทบต่อตนเองของหญิงที่ดื่มสุราและชายที่ดื่มสุรา

2.2 สัมพันธภาพระหว่างชาย-หญิง ก่อนแต่งงานและหลัง
แต่งงาน

2.3 สัมพันธภาพในครอบครัว ระหว่างผู้ดื่มสุรากับเด็กหรือ
ผู้สูงอายุ

2.4 ผลกระทบต่อสุขภาพจากการดื่มสุรา

3. ปัจจัยอะไรบ้างที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม
การดื่มสุรา

ศึกษาปัจจัยต่อไปนี้ทำให้พฤติกรรมกรรมการดื่มสุราเพิ่มขึ้นหรือลดลง

3.1 ด้านเพศ วัย สถานภาพสมรส

3.2 สภาพสังคมทั่วไป

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษานี้ ศึกษา เฉพาะกลุ่มวัยรุ่นในสถาบันอุดมศึกษาแห่งหนึ่ง
เท่านั้น ดังนั้นการนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปใช้ควรจะต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขใกล้เคียง
กับบริบทที่ผู้วิจัยศึกษา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เพื่อให้สามารถวางแผนทางการลดพฤติกรรมกรรมการดื่มสุราในกลุ่มวัยรุ่น
ให้สอดคล้องกับการรับรู้สภาพการณ์การดื่มสุราของกลุ่มวัยรุ่นในสถาบันอุดมศึกษา

บทที่ 2

ภูมิหลังและลักษณะทั่วไป

1. สภาพแวดล้อมของสถาบันอุดมศึกษา

สถาบันอุดมศึกษาที่เป็นสถานที่วิจัยแห่งนี้ตั้งอยู่ในย่านชุมชนห่างจากตลาดขนาดใหญ่ประมาณ 1.5 กิโลเมตร ตลาดขนาดใหญ่นี้เป็นแหล่งเศรษฐกิจที่ทำรายได้จำนวนมากจากนักท่องเที่ยวซึ่งในวันหยุดราชการจะมีนักท่องเที่ยวสัญจรไปมามากมาย บริเวณด้านหน้าสถาบันมีศูนย์การค้า 1 แห่ง มีร้านค้าทั่วไป ร้านอาหาร และร้านไอศกรีม ประมาณ 30 ร้าน มีหอพักและบ้านเช่ากระจายอยู่ตามดึกแถวและบริเวณด้านหลังดึกแถว ถัดจากบริเวณด้านหน้าสถาบันลึกเข้าไปประมาณ 1 กิโลเมตร เป็นชายหาดที่มีร้านค้าและร้านอาหารประเภทดึกแถว และรถเข็นจำนวนมากตลอดแนวชายหาด ซึ่งร้านอาหารบางร้านในบริเวณนี้เปิดจำหน่ายสุราตลอดคืน บริเวณด้านข้างทั้งสองด้านของสถาบันมีซูเปอร์มาเก็ตขนาดเล็กรวม 1 แห่ง มีร้านค้า ร้านอาหารและร้านไอศกรีมบ้าง ประปรายและสถานสูบบุหรี่ 4 แห่ง ส่วนใหญ่บริเวณด้านข้างนี้จะมีหอพักและบ้านเช่าจำนวนมาก สำหรับให้นักศึกษาได้เช่าพักอาศัย บริเวณด้านหลังไม่มีร้านค้า ร้านอาหาร มีบ้านพักอาศัยของประชาชนกระจายอยู่ทั่วไป แต่ยังคงมีพื้นที่ว่างเปล่าอยู่

จากการสังเกต ซูเปอร์มาเก็ต ร้านค้าทั่วไปบางร้าน ร้านอาหาร ร้านไอศกรีม และสถานสูบบุหรี่เหล่านี้จะมีสุราไว้จำหน่าย

2. สถานที่ต่าง ๆ ภายในสถาบัน

ภายในสถาบันมีอาคารเรียนและอาคารบริการวิชาการ 17 หลัง หอพักสำหรับนักศึกษาชาย 6 หลัง หอพักสำหรับนักศึกษาหญิง 11 หลัง สถานที่สำหรับบริการทั่วไป ได้แก่ โรงอาหารขนาดใหญ่และขนาดย่อยตามตึกเรียน ร้านค้าสหกรณ์ ศูนย์หนังสือ สำนักหอสมุด ตึกกิจการนักศึกษา ศูนย์บริการทางการแพทย์ สถานที่เล่นกีฬาออกกำลังกายและสถานที่พักผ่อนหย่อนใจที่ทางสถาบันจัดไว้บริการนักศึกษา มีโรงยิมเนเซียมใหญ่ อาคารนันทนาการ โรงเวทีมวย สนามฟุตบอล สระว่ายน้ำ สนามบาสเกตบอล สนามเทนนิส สนามวอลเลย์บอล สนามเบตอง สนามนันทนาการ จากการสอบถามผู้ดูแลสถานที่ทำให้ทราบว่า สถานที่เล่นกีฬาและออกกำลังกายเหล่านี้มีนักศึกษามาใช้บริการจำนวนไม่มากนัก ส่วนใหญ่จะเป็นบุคคลภายนอกเข้ามาเล่นกีฬา ออกกำลังกายและพักผ่อนหย่อนใจ

อนึ่ง หอพักภายในสถาบันที่จัดให้นักศึกษาได้พักอาศัยโดยเก็บค่าบำรุงหอพักในอัตราภาคการศึกษาละ 1,000 บาท/คน และให้นักศึกษาพักอาศัยห้องละ 2-3 คน โดยจัดตู้เสื้อผ้า เตียงที่นอน โต๊ะเขียนหนังสือ เก้าอี้สำหรับนักศึกษาแต่ละคน จัดหาตู้ยา ทรทัศน์สี พัดลม ห้องทีวี และเครื่องทำน้ำดื่มไว้ให้เป็นของใช้ส่วนกลาง สถาบันได้สนับสนุนงบประมาณสำหรับให้หอพักจัดกิจกรรมหอพักละ 2,000 บาท ซึ่งส่วนใหญ่ทางหอพักได้นำไปจัดซื้อโต๊ะปิงปองหรือจัดหาต้นไม้มาปลูกในบริเวณหอพักและในแต่ละหอพักได้จัดให้มีอาจารย์ผู้ปกครองประจำหอพักเป็นผู้ดูแลนักศึกษา อย่างไรก็ตามเนื่องจากหอพักของสถาบันมีจำนวนจำกัดไม่เพียงพอที่จะบริการให้นักศึกษา นักศึกษาส่วนหนึ่งจึงต้องหาที่พักเองซึ่งมีหอพักและบ้านเช่าของเอกชนตั้งอยู่ใกล้สถาบัน สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 นั้น ทางสถาบันมีนโยบายให้นักศึกษาทุกคนได้อยู่หอพักภายในสถาบัน

สำหรับกฎระเบียบของหอพักนั้นมีส่วนหนึ่ง เกี่ยวเนื่องถึง เรื่องของ สุราและสารเสพติดโดยได้กำหนดให้เหล้า เบียร์ และของมีนเมา ขวดเหล้า ขวดเบียร์ (ถ้านักศึกษาใช้ใส่หน้าต้องลอกฉลากออกให้หมด) ยาเสพติดทุกชนิด และอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับเสพยาเสพติดเป็นสิ่งของต้องห้ามมีไว้ในครอบครอง ภายในหอและห้องพักของสถาบัน แต่ก็มี การตรวจพบว่ามีนักศึกษาชายฝ่าฝืน นำสิ่งของต้องห้ามจําพวกเหล้า เบียร์เข้าไปในหอพักบ้าง ซึ่งมีนักศึกษาจำนวน เล็กน้อยเท่านั้นที่กระทำการฝ่าฝืน

3. ระบบสาธารณูปโภค

ระบบไฟฟ้าและน้ำประปามีใช้อย่างสมบูรณ์ตลอด 24 ชั่วโมง ทั้งใน อาคารเรียน อาคารพักอาศัย และตามถนนหนทางภายในสถาบัน ส่วนการ สื่อสารมีโทรศัพท์ภายในและโทรศัพท์ที่ภายนอกสำหรับข้าราชการติดต่อราชการ เท่านั้นยังไม่มีโทรศัพท์สาธารณะให้บริการในอาคารเรียนและหอพักแต่จะติดตั้ง โทรศัพท์ที่สาธารณะตามบริเวณใกล้เคียงซึ่งนักศึกษาสามารถไปใช้บริการได้ นอกจากนี้ทางสถาบันได้จัดบริการเสียงตามสายสำหรับแจ้งข่าวสารต่าง ๆ ภายในสถาบัน สำหรับการคมนาคม นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้จักรยานในการสัญจร ภายในสถาบัน มีนักศึกษาบางส่วนใช้รถจักรยานยนต์และรถยนต์ การเดินทาง เข้าตัว เมืองจะมีรถสองแถวคอยให้บริการอยู่หน้าสถาบัน

4. ระบบการจัดการศึกษา

สถาบันอุดมศึกษาแห่งนี้เปิดสอนนักศึกษา 2 ระดับ คือ ระดับปริญญาตรี และระดับปริญญาโท ทั้งสองระดับนี้เปิดสอนภาคปกติซึ่งเรียนในเวลาราชการ และภาคพิเศษซึ่งเรียนนอกเวลาราชการ การวิจัยนี้ได้ใช้กลุ่มตัวอย่างเข้าร่วม

สนทนากลุ่มเป็นนักศึกษาปริญญาตรีภาคปกติ ที่ศึกษาในคณะต่าง ๆ เท่านั้น สถาบันรับนักศึกษาโดยการสอบคัดเลือกและโดยการคัดเลือกตามความต้องการของสถาบัน ผู้สอบคัดเลือกสามารถเลือกเข้าศึกษาในคณะพยาบาลศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ และโครงการจัดตั้งคณะศิลปกรรม-ศาสตร์ ทั้งนี้ต้องอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ที่ทางสถาบันกำหนด ทางสถาบันได้จัดการศึกษาตามแบบหน่วยกิตระบบทวิภาค ปีการศึกษาหนึ่งจัดแบ่งเป็น 2 ภาคเรียน คือ ภาคต้นและภาคปลาย แต่ละภาคเรียนมีระยะเวลาเรียนไม่น้อยกว่า 18 สัปดาห์ โดยรวมเวลาสอบด้วย

5. การดูแลสุขภาพอนามัย

ทางสถาบันมีศูนย์บริการทางการแพทย์สำหรับให้บริการตรวจรักษาโรคทั่วไป แก่นิสิต นักศึกษา และประชาชนทั่วไป ซึ่งทางศูนย์บริการทางการแพทย์ ได้จัดเวลาช่วงบ่ายของวันราชการไว้บริการเฉพาะนักศึกษา หากนักศึกษามารับบริการในช่วงบ่ายนี้จะได้รับสิทธิพิเศษลดค่ารักษาพยาบาล 50% แต่หากเกิดอุบัติเหตุหรือเจ็บป่วยกระทันหันก็สามารถรับบริการได้ตลอดเวลา นอกจากนี้ยังมีระบบการส่งต่อ เพื่อเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลที่อยู่ใกล้เคียง จากการสอบถามแพทย์ที่ปฏิบัติหน้าที่ ณ ศูนย์บริการทางการแพทย์เกี่ยวกับจำนวนนักศึกษาที่มีปัญหาทางสุขภาพอันเนื่องจากการดื่มสุรา แล้วมารับการรักษาที่ศูนย์บริการทางการแพทย์ ได้รับคำอธิบายว่า มีนักศึกษาจำนวนไม่มากที่มารับการรักษา เนื่องจากอาการเมาค้างและอุบัติเหตุซึ่งมีผู้มารับการรักษาในช่วง 2 เดือนแรกของการเปิดเทอมภาคการศึกษาที่ 1 ค่อนข้างมากกว่าช่วงเวลาอื่น แต่ไม่สามารถระบุจำนวนแน่ชัดได้เนื่องจากไม่ได้จัดทำสถิติแยกประเภทการมารับการรักษาไว้ นอกจากนี้ยังมีแหล่งให้บริการด้านการปรึกษา

เพื่อให้ นักศึกษาสามารถปรึกษาปัญหาส่วนตัวในทุกด้านได้โดยจัดการบริการให้
ที่ตึกกิจกรรมนิสิต คณะพยาบาลศาสตร์ และคณะศึกษาศาสตร์

6. กิจกรรมสำหรับนักศึกษา

สถาบันมีกองกิจการนักศึกษาทำหน้าที่ดูแลและจัดกิจกรรมต่าง ๆ
สำหรับนักศึกษา โดยมีลักษณะงานดังนี้

6.1 งานกิจการนักศึกษา เป็นงานกิจกรรมที่นักศึกษาจัดทำขึ้นใน
5 ด้านนี้ คือ ด้านบำเพ็ญประโยชน์หรืออาสาพัฒนา ด้านศิลปวัฒนธรรม ด้าน
พัฒนาบุคลิกภาพและจริยธรรม ด้านกีฬานันทนาการและด้านสัมมนากิจกรรม
นิสิตนักศึกษา การดำเนินกิจกรรมจะเกิดโอกาสให้นักศึกษาร่วมจัดทำโครงการ
ภายใต้การดูแลช่วยเหลือของอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมและระเบียบข้อปฏิบัติ
ของสถาบัน ในปีการศึกษา 2537 นักศึกษาได้จัดโครงการต่าง ๆ ประมาณ
95 โครงการ และจัดตั้งชมรมประมาณ 36 ชมรม

6.2 งานบริการและสวัสดิการ เป็นการจัดบริการสำหรับนักศึกษ
ในเรื่องการศึกษาวิชาทหาร บริการไปรษณีย์ บริการหอพัก และบริการทั่วไป

6.3 งานแนะแนวและจัดหางาน เป็นการจัดบริการการปรึกษา
จัดหาทุนการศึกษา จัดหางานและอาชีพสำหรับให้นักศึกษาทำงานนอกเวลา
และจัดหางานให้นักศึกษาปีสุดท้าย

6.4 งานวินัยและพัฒนานิสิต เป็นงานดูแลปกครองด้านระเบียบ
วินัยตามที่สถาบันกำหนดและให้บริการการปรึกษา

ลักษณะงานของกองกิจการนักศึกษาที่กล่าวมานี้จะมีส่วนเกี่ยวข้องกับ
และสนับสนุนการดำเนินชีวิตของนักศึกษาภายในสถาบันอย่างสร้างสรรค์ ซึ่ง
เป็นงานอีกรูปแบบหนึ่งนอกเหนือจากงานด้านวิชาการ

7. ลักษณะการดำเนินชีวิตของนักศึกษาภายในสถาบัน

เนื่องจากสถาบันมีหอพักไม่เพียงพอสำหรับนักศึกษาจะนั้นนักศึกษาที่พักรอพักภายในสถาบัน ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 2-3-4 จะพักรอพักหรือบ้านเช่าเอกชน บริเวณใกล้สถาบันจากการสังเกตวิถีการดำเนินชีวิตของนักศึกษาและการสอบถามจากนักศึกษาชาย-หญิง ที่กำลังศึกษาในต่างสาขาวิชาและต่างชั้นปี ศิษย์เก่าที่เคยศึกษาในสถาบันนี้ และอาจารย์ผู้ปกครองประจำหอพักนักศึกษา ทำให้ได้ภาพการดำเนินชีวิตของนักศึกษาภายในสถาบันดังนี้

7.1 วิถีการดำเนินชีวิตประจำวัน

นักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างนี้ เป็นนักศึกษابริญญาตรี ภาคปกติ ดังนั้นกิจกรรมประจำวันในเวลาราชการ ส่วนใหญ่นักศึกษาจะใช้ในการเรียน ส่วนกิจกรรมในช่วงเย็นหลังเลิกเรียนมีดังนี้

นักศึกษาชายจะจับกลุ่มกันเล่นกีฬาในบริเวณใกล้หอพัก หรือบ้านเช่าพักอาศัย มีนักศึกษาจำนวนน้อยที่มาใช้สถานที่เล่นกีฬาที่ทางสถาบันจัดไว้หลังจากเล่นกีฬาแล้วจะพากันไปรับประทานอาหารเป็นที่โรงอาหารภายในสถาบัน หรือร้านอาหารใกล้บริเวณด้านหน้าหรือด้านข้างสถาบัน หลังรับประทานอาหารเป็นอาจจะชวนกันพักผ่อนหย่อนใจ เช่น ดูทีวี ชมภาพยนตร์ เดินเล่นตามศูนย์การค้า จะเริ่มอ่านหนังสือหรือทำรายงานหลังจากเวลา 4 ทุ่มขึ้นไป บางโอกาสอาจจะชักชวนกันดื่มสุราในร้านอาหารหรือซื้อสุรากลั้บมาดื่มในที่พักอาศัย ซึ่งเป็นการประหยัดเงิน ขณะที่ร่วมดื่มสุราจะมีการสนทนาสังสรรค์กันด้วยเรื่องสัพเพเหระ วิพากษ์วิจารณ์เรื่องต่าง ๆ ในสังคม ส่วนใหญ่จะดื่มจนกระทั่งเกิดอาการเมาสุรา ซึ่งมีอาการตั้งแต่เมาสุราเล็กน้อยคือมีอาการพูดมาก มึนงง จนถึงเมาสุรามากไม่สามารถควบคุมตัวเองได้จึงพากันกลับที่พัก บางรายอาจเกิดอาการเมาค้างทำให้ไม่สามารถไปเรียนหนังสือได้ใน

วันรุ่งขึ้น สำหรับนักศึกษาชายที่มีคู่รักหลังเลิกเรียนก็จะทำกิจกรรมต่าง ๆ กับคู่รักของตน จนกระทั่งถึงเวลาประมาณ 3 ทุ่ม จึงกลับที่พักพร้อมกลุ่มกับเพื่อนนักศึกษาชาย ซึ่งอาจจะมีการชักชวนกันดื่มสุราได้ ในกรณีที่ไม่ใกล้สอบหรือมีกิจกรรมต่าง ๆ ภายในสถาบันนักศึกษาชายจะงดการเที่ยวเตร่ ดื่มสุรา

นักศึกษาหญิง หลังเลิกเรียนส่วนใหญ่มักจะจับกลุ่มคุยกันในห้องพัก มีเพียงส่วนน้อยที่ไปออกกำลังกาย หลังจากนั้นไปรับประทานอาหารเย็นในโรงอาหารของสถาบัน หรือร้านอาหารใกล้สถาบัน เมื่อเสร็จจากการรับประทานอาหารอาจจะไปเดินเล่นตามศูนย์การค้า ชมภาพยนตร์ ดูทีวีในที่พัก โดยจะเริ่มอ่านหนังสือหรือทำรายงานเวลาประมาณ 3 ทุ่มขึ้นไป ส่วนเวลาใกล้สอบหรือมีกิจกรรมต่าง ๆ ภายในสถาบัน นักศึกษาหญิงส่วนใหญ่มักจะงดการเที่ยวเตร่พักผ่อนหย่อนใจ ส่วนนักศึกษาหญิงที่มีคู่รักก็จะมีกิจกรรมต่าง ๆ กับคู่รักจนถึงเวลาประมาณ 3 ทุ่ม จึงกลับที่พักหลังจากนั้นอาจสังสรรค์กับเพื่อนหรืออ่านหนังสือ ทำรายงาน สำหรับการดื่มสุราของนักศึกษาหญิงมีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นซึ่งจะดื่มในกรณีไปเที่ยวสถานดิศรัภ์ คือทเเทลเลานท์ แต่จะดื่มเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของสุราเล็กน้อย หรือดื่มไวท์ เบียร์ ซึ่งมีระดับความเข้มข้นของแอลกอฮอล์ต่ำ ลักษณะการดื่มจะควบคุมตนเองไม่ดื่มจนเมา อีกกรณีหนึ่งของการดื่มสุราของนักศึกษาหญิง ซึ่งพบน้อยมากคือการดื่มในขณะที่มีเรื่องเสียใจรุนแรง ซึ่งมักจะซื้อสุรากลั้บมาดื่มจนเมามายภายในที่พักมีเพื่อนสนิทเท่านั้นที่รู้เห็นการดื่มสุรา

สำหรับวันหยุดราชการนักศึกษาส่วนใหญ่มักจะกลับบ้านภายในสถาบันค่อนข้างเร็ว

7.2 การสร้างสัมพันธ์ของนักศึกษาในสถาบัน

เมื่อเริ่มเข้าศึกษาในสถาบันนอกเหนือจากงานกิจการนักศึกษาที่มีกิจกรรม 5 ด้าน ที่กล่าวมาข้างต้น ได้มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ขึ้นเพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสทำควมรู้จักคุ้นเคย พบปะสร้างสัมพันธ์ มีการช่วยเหลือ

เกี่ยวเนื่องกันในขณะที่ศึกษาและสืบเนื่องต่อไปในอนาคต กิจกรรมที่จัด อาทิเช่น
 ประเพณีการเชียร์ เป็นการจัดระบบสร้างความพร้อมเพรียง ร่วมแรงร่วมใจ
 ในการทำกิจกรรมนั้นรุ่นพี่จะเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมให้นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ได้
 ร่วมมือกันทำกิจกรรมอย่างมีความสามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียว กิจกรรมการ
 แข่งขันกีฬาใหม่ๆเป็นการเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาใหม่ในแต่ละ
 คณะกิจกรรมการรับน้องเป็นการเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาใหม่กับ
 นักศึกษารุ่นพี่ และกิจกรรมการเลี้ยงอาหารรุ่นพี่ที่จะจบการศึกษาที่เป็นประเพณี
 ที่แสดงถึงความรักความอาลัยในสายสัมพันธ์ที่ต้องเห็นห่างกันไปและแสดง
 ความขอบคุณรุ่นพี่ที่เคยดูแลเอาใจใส่รุ่นน้อง นอกจากนี้ยังมีการจัดกิจกรรม
 ในลักษณะที่มีการจัดให้รุ่นพี่เป็นพี่เลี้ยงที่จะต้องให้การดูแลรุ่นน้องที่เข้ามาใหม่
 ทั้งด้านการเรียนและการดูแลเอาใจใส่ทั่ว ๆ ไปของการใช้ชีวิตในสถาบัน
 ตลอดจนการตัดเดือนรุ่นน้องให้ประพฤติปฏิบัติตนอย่างมีสัมมาคารวะต่อรุ่นพี่
 และการรู้จักตั้งใจเรียน กิจกรรมเหล่านี้ล้วนแล้วแต่ก่อให้เกิดความสัมพันธ์
 ที่แน่นแฟ้นระหว่างเพื่อนร่วมชั้นเรียน รุ่นพี่รุ่นน้องร่วมสถาบันและสืบสานสัมพันธ์
 กันต่อไปจนกระทั่งจบการศึกษาไปทำงานในสังคม อย่างไรก็ตามลักษณะความ
 สัมพันธ์เช่นนี้ นักศึกษาใหม่ชายเมื่อเข้ามาศึกษา นักศึกษาชายรุ่นพี่จะให้การ
 ดูแลเอาใจใส่และชักชวนรุ่นน้องดื่มสุรา เพื่อที่จะได้ไม่เกิดการพลาดพลั้งถูก
 มอมเมาโดยบุคคลอื่น เพราะการไม่ดื่มสุราทำให้ถูกมองว่ายังเป็นเด็กอ่อนหัด
 ไม่เป็นลูกผู้ชาย ไม่รู้จักสังคม ตามความคิดเห็นของนักศึกษาชายจึงเห็นเป็น
 การสมควรที่รุ่นพี่จะสอนรุ่นน้องให้หัดดื่มสุราเพื่อให้สังคมยอมรับ

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยนี้ได้ใช้วิธีการสนทนากลุ่ม (Focus group) จึงได้คัดเลือกกลุ่มวัยรุ่นชาย-หญิง จากสถาบันอุดมศึกษาแห่งหนึ่ง จัดเป็นการสนทนากลุ่มวัยรุ่นชาย 2 กลุ่ม กลุ่มวัยรุ่นหญิง 2 กลุ่ม แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกจำนวน 8-12 คน มีเกณฑ์การคัดเลือกผู้เข้าร่วมสนทนาโดยแต่ละกลุ่มประกอบด้วยผู้ร่วมสนทนาเพศเดียวกัน ศึกษาอยู่ในทุกชั้นปีและต่างสาขาวิชา

2. การรวบรวมข้อมูล

เป้าหมายของการศึกษาครั้งนี้ต้องการคำตอบที่เป็นเหตุเป็นผลและเปิดโอกาสให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็นความรู้สึกอย่างอิสระและกระตุ้นความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ขณะเดียวกันก็มีการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่หลากหลายในการรวบรวมข้อมูลจึงได้ใช้วิธีการจัดการสนทนากลุ่ม ซึ่งเป็นวิธีการที่ประหยัดเวลา สั้นเบื่องบประมาณน้อย สามารถกำหนดทิศทางให้ได้คำตอบตามประเด็นที่ต้องการ โดยการจัดทำแนวคำถามเปิดสำหรับเป็นแนวทางในการสนทนา การวิจัยนี้จัดทำแนวคำถามสำหรับการสนทนากลุ่มในประเด็นต่อไปนี้

1. การยอมรับพฤติกรรมการดื่มสุราในสังคม
2. ผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่นจากการดื่มสุรา
3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการดื่มสุรา

ก. ลักษณะของการสนทนากลุ่ม

เป็นการจัดวงสนทนาระหว่างนักวิจัยกับกลุ่มผู้รู้ (Key informants) ที่มีบรรยากาศเป็นกันเองเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจถึงการตัดสินใจ การให้เหตุผล ตลอดจนความรู้สึกและแรงจูงใจของบุคคลที่มีต่อเรื่องนั้น ๆ ๑. ตัวอย่างละเอียดลึกซึ้ง คำตอบที่ได้จากการสนทนาประเด็นปัญหาซึ่งกันและกัน ถือเป็นกรกลั่นกรองแนวคิดและเหตุผลของบุคคล นอกจากนี้ การสนทนากลุ่มยังช่วยบ่งชี้อิทธิพลของวัฒนธรรมและภาพของลักษณะสังคมด้วย ดังนั้นการเลือกสมาชิกเข้าร่วมสนทนากลุ่มต้อง เป็นบุคคลที่คิดว่าสามารถให้คำตอบในเรื่องที่สนใจได้ตรงประเด็นที่สุดและต้องมีลักษณะต่าง ๆ ใกล้เคียงกันมากที่สุด (Homogenous)

ข. องค์ประกอบและแนวทางการดำเนินการสนทนากลุ่ม

1. จากการกำหนดเรื่องและจุดมุ่งหมายที่จะศึกษานำมา จำแนกแยกแยะแล้วสร้างแนวคำถามสำหรับเป็นประเด็นในการสนทนากลุ่ม โดยนำคำถามนั้นมาจัดเรียงเรียงเป็นข้อย่อยให้มีลำดับขั้นตอนคือ จัดเรียงคำถามแรก ๆ ด้วยเรื่องทั่ว ๆ ไปที่ง่ายแก่การเข้าใจ แล้วจึงเข้าสู่คำถามหลักหรือประเด็นหลักของการศึกษา และช่วงท้ายจบด้วยคำถามเบา ๆ ซึ่งอาจจะมีคำถามเสริมที่ผู้ดำเนินการกลุ่มต้องการคำตอบเพื่อขยายข้อมูลให้ชัดเจนอีกก็ได้

2. คัดเลือกผู้เข้าร่วมสนทนาตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดเพื่อให้ได้บุคคลที่สามารถแสดงความคิดเห็นและให้รายละเอียดได้ชัดเจนตรงกับจุดมุ่งหมายของงานวิจัยและสภาพการณ์จริงของสังคมนั้น ๆ งานวิจัยนี้ได้คัดเลือกกลุ่มวัยรุ่นชาย-หญิง ในสถาบันอุดมศึกษาแห่งหนึ่งจากทุกชั้นปีและศึกษาในต่างสาขาวิชา ได้ผู้ร่วมสนทนาดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนนิสิตชาย-หญิง ที่เข้าร่วมสนทนากลุ่ม

ชั้นปี	กลุ่มวัยรุ่นชาย	กลุ่มวัยรุ่นชาย	กลุ่มวัยรุ่นหญิง	กลุ่มวัยรุ่นหญิง
1	3	2	3	1
2	3	4	3	4
3	2	2	2	3
4	1	1	1	1

3. อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดสนทนากลุ่ม คือ เทปบันทึกเสียงและสมุดจดบันทึก เทปบันทึกเสียงนี้จะมีประโยชน์อย่างยิ่ง เพราะสามารถรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ได้อย่างละเอียด ซึ่งในการสนทนากลุ่มนั้นมีทั้งประเด็นที่กลุ่มมีความคิดเห็นที่สอดคล้องและโต้แย้งกับการเก็บรายละเอียดเหล่านี้มีความจำเป็นที่จะต้องนำมาประกอบกับข้อมูลที่ได้จากการจดบันทึก เพื่อการวิเคราะห์ ตีความ ข้อมูลได้ถูกต้องชัดเจน นอกจากนี้เพื่อสร้างบรรยากาศที่ผ่อนคลายเป็นกันเอง ผู้วิจัยได้จัดเตรียม ขนมขบเคี้ยว และน้ำดื่มสำหรับผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม

4. สถานที่และระยะเวลาสำหรับการสนทนากลุ่ม ได้จัดการสนทนาในห้องพัก เลือกใช้ห้องพักที่ว่างไม่มีเตียงโต๊ะเก้าอี้ภายในห้อง ผู้วิจัยจัดเตรียมเครื่องอำนวยความสะดวก คือ เสื่อสำหรับปูนั่ง พัดลม ภาชนะใส่ของขบเคี้ยว และน้ำดื่มไว้ให้พร้อม ส่วนระยะเวลาได้ดำเนินการจัดการสนทนากลุ่มระหว่างเดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม 2537 โดยใช้เวลาในช่วงเป็นหลังจากที่นิสิตเลิกเรียนคือ เวลา 17.00-18.30 น. เป็นเวลา 1 1/2 ชั่วโมง

5. ผู้ดำเนินการจัดการสนทนา ประกอบด้วย

5.1 ผู้ดำเนินการสนทนา เป็นผู้ที่มีความรู้และทักษะที่จะกระตุ้นให้ผู้ร่วมกลุ่มหันมาสนใจในสิ่งเดียวกัน แสดงความคิดเห็นร่วมกัน นำประเด็นคำถามต่าง ๆ ให้อยู่ในแนวทางของหัวข้อที่จะศึกษา ตลอดจนการรู้จักสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเอง ผู้ดำเนินการสนทนากลุ่มจึงควรเป็นผู้ที่สามารถใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย มีวิธีการถามและใช้คำพูดเพื่อสร้างความเข้าใจให้ผู้เข้าร่วมสนทนา มีอารมณ์ขันและต้องมีความเข้าใจจุดมุ่งหมายของการศึกษาในหัวข้อนั้น ๆ เพื่อจะได้วิเคราะห์ข้อมูลขณะสนทนาแล้วคิดคำถามขึ้นมาให้เรื่องราวการสนทนาประติดประต่อ และได้คำตอบที่เป็นเหตุเป็นผล

สำหรับผู้ดำเนินการสนทนากลุ่มในการวิจัยครั้งนี้ คือ อาจารย์ประจำภาควิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ซึ่งมีประสบการณ์การสอนวิชา กระบวนการกลุ่มและวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช โดยอาจารย์ภัทรพงศ์ ประกอบผล เป็นผู้ดำเนินการสนทนากลุ่มวัยรุ่นชาย อาจารย์กฤษณี จรรย์บุญเกิดเลิศ เป็นผู้ดำเนินการสนทนากลุ่มวัยรุ่นหญิง

5.2 ผู้จัดบันทึกการสนทนา เป็นผู้จัดบันทึกคำพูด กริยาท่าทางของผู้เข้าร่วมสนทนา เขียนผังการนั่งสนทนากลุ่ม นอกจากนี้ยังช่วยเตือนผู้ดำเนินการสนทนา ถ้าหากผู้ดำเนินการสนทนาลืมคำถาม การวิจัยนี้ผู้บันทึกการสนทนากลุ่มนักศึกษาชาย คือ อาจารย์อาตุลย์ มีพูล อาจารย์ประจำภาควิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐานการพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ผู้บันทึกการสนทนากลุ่มนักศึกษาหญิง คือ อาจารย์สายใจ พัวพันธ์ และอาจารย์อติทยา พรชัยเกตุ อาจารย์ประจำภาควิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

5.3 ผู้บริการทั่วไป เป็นผู้คอยอำนวยความสะดวกเรื่องอาหารว่าง ขนม น้ำดื่ม ช่วยบันทึกเทป และคอยดูแลไม่ให้ผู้มารบกวนการสนทนา ในการสนทนากลุ่มนี้ผู้วิจัยได้จัดเตรียมขนม น้ำดื่ม และอุปกรณ์อื่น ๆ ไว้พร้อมด้วยตนเองตั้งแต่ก่อนเริ่มสนทนา

6. การดำเนินการสนทนา

ก่อนจะเริ่มการสนทนากลุ่ม ผู้ดำเนินการสนทนาควรจะทำ ความตกลงในรายละเอียดต่าง ๆ กับผู้จัดบันทึกทำให้เกิดความเข้าใจตรงกัน เสียก่อน เมื่อเริ่มเปิดกลุ่มผู้ดำเนินการสนทนาแนะนำตนเอง ผู้จัดบันทึก แล้วให้ผู้ร่วมสนทนาได้แนะนำตนเอง เพื่อทำความรู้จักกันภายใต้บรรยากาศที่อบอุ่น เป็นมิตรและมีไมตรี ผู้ดำเนินการสนทนาชี้แจงจุดมุ่งหมายและประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการสนทนาครั้งนี้ อธิบายแนวทางการสนทนาที่จะเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมสนทนาทุกคนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นตามเหตุและผลของตนเองได้อย่างอิสระ ไม่ว่าจะ เป็นการเห็นด้วยหรือโต้แย้งความคิดเห็นของผู้ร่วมสนทนา ผู้ดำเนินการสนทนาเริ่มประเด็นคำถามตามแนวทางที่ได้วางใจและในขณะที่ผู้ร่วมสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในประเด็นคำถามต่าง ๆ ผู้ดำเนินการสนทนาจะต้องวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสนทนาตลอดเวลา อาจจะมีการตั้งประเด็นคำถามเพิ่มเติมในขณะนั้น เพื่อให้การสนทนาได้ข้อมูลที่ตอบคำถามการวิจัยได้อย่างชัดเจนและมีรายละเอียดมากขึ้น นอกจากนี้ผู้ดำเนินการสนทนาควรกระตุ้น และเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมสนทนาทุกคนได้แสดงความคิดเห็นอย่างทั่วถึง เมื่อการสนทนากลุ่มได้ครบตามประเด็นคำถามที่ได้วางแนวทางไว้ ผู้ดำเนินการสนทนาอาจจะตั้งคำถามเพิ่มเติมอีกก็ได้ ทั้งนี้ควรจะคำนึงถึงระยะเวลาของการสนทนาซึ่งไม่ควรเกิน 1-2 ชั่วโมง หากนานกว่านี้ผู้ร่วมสนทนาจะเกิดความเหนื่อยล้าและขาดความสนใจได้ เมื่อการสนทนาจบลง ผู้ดำเนินการกลุ่มกล่าวขอบคุณผู้ร่วมสนทนาทุกท่านแล้วปิดกลุ่ม

ค. ข้อจำกัดของการรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสนทนากลุ่ม

การจัดการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับพฤติกรรมการดื่มสุรานั้นมีความจำเป็นต้องใช้ผู้ดำเนินการสนทนาที่เป็นเพศเดียวกันกับผู้ร่วมสนทนา ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ร่วมสนทนามีความมั่นใจได้ว่าผู้ดำเนินการสนทนาจะให้การยอมรับพฤติกรรมและมีความเข้าใจธรรมชาติ ความพึงพอใจ และพฤติกรรมต่าง ๆ จะให้การยอมรับพฤติกรรมและมีความเข้าใจธรรมชาติ ความพึงพอใจและพฤติกรรมต่าง ๆ ของเพศเดียวกันได้โดยไม่มีการตำหนิ อันจะส่งผลให้ผู้ร่วมสนทนากล้าเปิดเผยความคิด ความรู้สึกและประสบการณ์ อย่างเป็นตัวของตัวเอง ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มจึงจะมีความเชื่อถือได้

การวิเคราะห์และแปลความข้อมูล

จากข้อมูลที่บันทึกเทปเสียงไว้ นำไปถอดความโดยละเอียดทุกคำพูดทุกบททุกตอน จากนั้นนำข้อมูลที่ถอดความนี้มาพิจารณาควบคู่กับข้อมูลจากการจดบันทึก ทำการแยกแยะข้อมูลตามจุดมุ่งหมายของการวิจัยแล้วนำข้อมูลนี้ไปวิเคราะห์และแปลความเพื่อการอภิปรายผลต่อไป

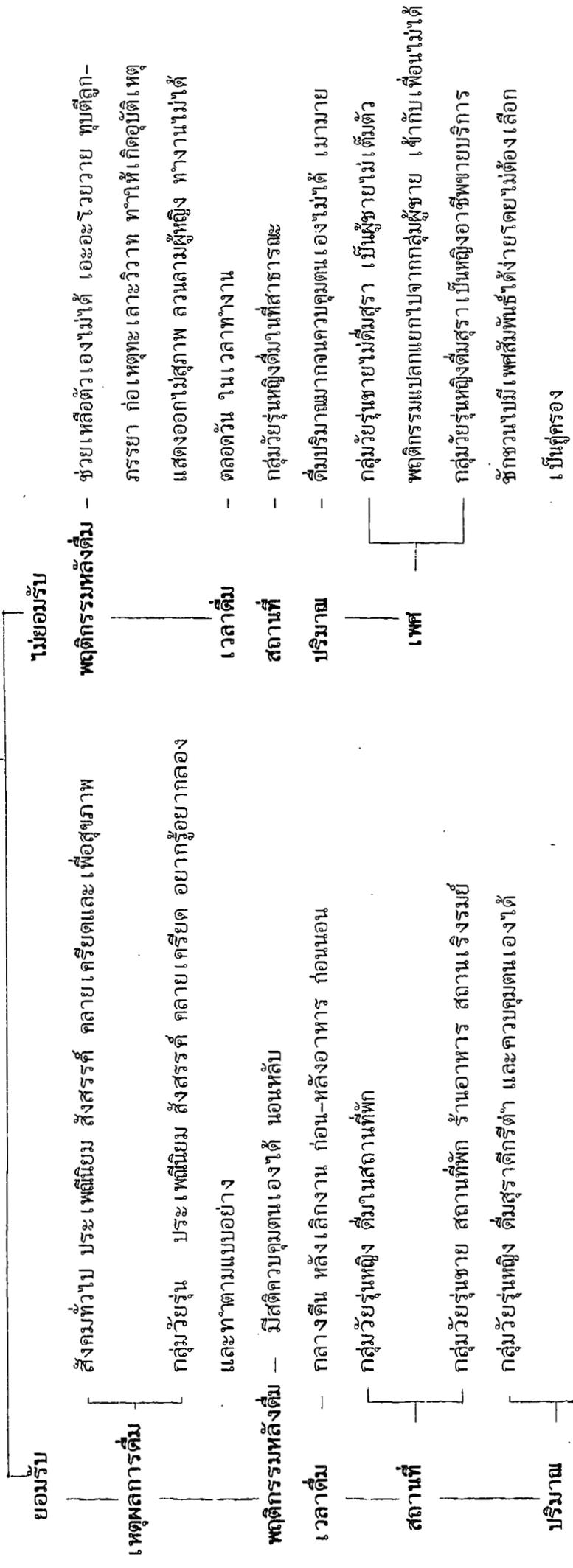
บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผล

ผลของการวิจัยเพื่อค้นหาการรับรู้ของกลุ่มวัยรุ่นต่อพฤติกรรมการดื่มสุราในสังคม แบ่งเป็น 3 ส่วน คือ การยอมรับพฤติกรรมการดื่มสุราในสังคม การรับรู้ถึงผลกระทบจากการดื่มสุราทั้งต่อตนเองและผู้อื่น และระบุปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการดื่มสุราทั้ง 3 ประการนี้ มีความเกี่ยวเนื่องกันซึ่งในภาพรวมจะได้ทราบและเข้าใจถึงพฤติกรรมการดื่มสุราในสังคมตามการรับรู้ของกลุ่มวัยรุ่น

1. การยอมรับพฤติกรรมการดื่มสุราในสังคม

พฤติกรรมกรรมการดื่มสุรา

ภาพประกอบ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับการยอมรับและไม่ยอมรับของกลุ่มวัยรุ่นต่อพฤติกรรมการดื่มสุรา

จากภาพประกอบ 1 ซึ่งได้จากการสนทนากลุ่ม กลุ่มวัยรุ่นส่วนใหญ่ให้การยอมรับการดื่มสุราตามเหตุการณ์ดื่มสุราหลายประการ กล่าวคือ กลุ่มวัยรุ่นมองว่าคนส่วนใหญ่มักจะดื่มสุราในงานสังคมเพื่อการสังสรรค์และดื่มสุราในการเลี้ยงฉลองต่าง ๆ ตามประเพณีนิยม เช่น งานแต่งงาน งานบวช งานฉลองปริญญา งานเกษียณอายุ งานแสดงความยินดีกับการเลื่อนตำแหน่งต่าง ๆ เป็นต้น ในกลุ่มวัยรุ่นชายส่วนใหญ่มีเหตุการณ์ดื่มสุราที่คล้ายคลึงกันนี้ เพียงแต่แตกต่างกันในลักษณะของกิจกรรม เช่น ฉลองสอบเสร็จ ฉลองที่จับผู้หญิงสำเร็จ และการรับน้องใหม่ในสถานศึกษา ซึ่งเป็นการหาเหตุดื่มสุราบ่อย ๆ โดยมีความคิดว่าการดื่มสุราทำให้มีเพื่อนและเข้ากับสังคมนำได้ ดึงบทสนทนาจากกลุ่มที่ว่า

"ดื่มเพื่อสร้างสัมพันธภาพ เราเข้ากับสังคมนำ มีเพื่อนนำเซ็งเกียจ นำยอมดื่มด้วย"

"ในกลุ่มวัยรุ่นเดี๋ยวนี้อดื่มมากขึ้น สอบเสร็จก็ดื่มฉลองด้วยเหล้า"

อีกประการหนึ่ง เหตุผลที่คนส่วนใหญ่ในสังคมนำและกลุ่มวัยรุ่นดื่มสุรา คือ การมีเวลาว่างมากจึงดื่มสุราคลายความเหงาและเพื่อคลายความเครียดจากปัญหาความกดดันใจ ซึ่งเมื่อดื่มสุราแล้วทำให้กล้าระบายปัญหาความอัดอั้นตันใจ ความไม่สบายใจต่าง ๆ กลุ่มวัยรุ่นนำให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการยอมรับการดื่มสุราตามเหตุผลข้างต้นนี้ว่า "ในกรณีที่ว่าเสียใจมาก ๆ เขาจะดื่มเหล้าเพื่อระบายจริง ๆ ก็รับได้ดีกว่าเขาไปทำอย่างอื่นซึ่งอาจเป็นอันตรายต่อตัวเองมากกว่าจุดนี้ เช่น ออกหักดื่ม แม้ไม่เซ็งวิธีแก้ปัญหาก็ถูกชะที่เดียวแต่ดีกว่าเขาไปกระโดดตึกหรือฆ่าตัวตายที่ร้ายแรงกว่า"

สำหรับเหตุการณ์ดื่มสุราเพื่อสุขภาพ เช่น พวกยาตองเหล้าต่าง ๆ จะพบในคนทั่วไปแต่กลุ่มวัยรุ่นนำไม่มีการดื่มสุราด้วยเหตุผลนี้ อย่างไรก็ตามกลุ่มวัยรุ่นส่วนใหญ่เห็นว่าการดื่มสุราเพื่อสุขภาพ ได้รับการยอมรับในสังคมนำไทยมานานแล้วโดยกล่าวว่า "การดื่มเพื่อสุขภาพคนไทยยอมรับมานาน เช่น

กินก่อนอาหารนิดนึง พวกยาต้องเหล้าเป็นสมุนไพรโบราณ" และ "เคยเห็นคนที่มีความดันต่ำมาก เขาบอกว่ากินเบียร์ก็จะดี"

สำหรับเหตุการณ์ดื่มสุราของกลุ่มวัยรุ่นชายหญิงที่มีความเป็นเหตุผลเฉพาะของกลุ่มวัยรุ่นและแตกต่างจากคนทั่วไป คือ การดื่มสุราตามการชักชวนของกลุ่มเพื่อน และความอยากรู้ อยากลอง การทำตามแบบอย่าง que เห็นจากการโฆษณาสุราที่แสดงให้เห็นว่าการดื่มสุรายี่ห้อนั้น ๆ หมายถึงการมีรสนิยมดี กลุ่มวัยรุ่นได้ยกตัวอย่างการชักชวนกันลองดื่มสุราและการทำตามแบบอย่างไว้ว่า "อย่างการรับน้อง พี่พาน้องไปกินเหล้าเขาจะให้น้องลองดื่ม หัดให้เป็น" และ "อย่างดูโทรทัศน์ เด็กวัยรุ่นชอบทำตามแบบอย่างเห็นโฆษณากินเหล้าแล้วเท่ ก็คิดว่าตัวเองกินแล้วจะเท่จึงกินบ้าง"

จากเหตุการณ์ดื่มสุราที่กล่าวมาแล้วข้างต้น กลุ่มวัยรุ่นส่วนใหญ่เห็นว่า คนส่วนมากในสังคมให้การยอมรับการดื่มสุราตามเหตุผลทั้งหมดและยังคงให้การยอมรับเมื่อดื่มสุราแล้วผู้ดื่มสุรา มีสติสามารถควบคุมตนเองได้ หรือนอนหลับไป ไม่สร้างความเดือดร้อนให้ผู้อื่นในทางกลับกันทุกคนในกลุ่มวัยรุ่นไม่ยอมรับพฤติกรรมภายหลังการดื่มที่สร้างความเดือดร้อนให้ผู้อื่น ได้แก่ การเอะอะ รวยวาย อาละวาดทุบตีลูกและภรรยา ก่อเหตุทะเลาะวิวาทกับผู้อื่น การทำให้เกิดอุบัติเหตุผู้อื่นได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิต การแสดงพฤติกรรมที่น่ารังเกียจออกมาโดยไม่รู้ตัว เช่น บัสสาวะไม่เลือกที่ เสื้อผ้าหลุดรูดและสกปรกมอมแมม เป็นต้น การแสดงออกต่อผู้อื่นที่ไม่สุภาพทั้งคำพูดและการกระทำ เช่น พูดจาไม่สุภาพ ลวนลาม นอกจากนี้บางคนมีอาการอาเจียนช่วยเหลือนตัวเองไม่ได้ ทำให้เป็นภาระของผู้อื่นต้องเสียเวลามาดูแลโดยเปล่าประโยชน์ และประเด็นสำคัญอีกประการหนึ่งที่ทุกคนในกลุ่มวัยรุ่นไม่ยอมรับคือการดื่มสุราจนเมามายส่งผลให้ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่การงานในวันรุ่งขึ้นได้ตามปกติ โดยกลุ่มวัยรุ่นได้พูดถึงการไม่ยอมรับพฤติกรรมการดื่มสุรา ดังนี้

"ข้างบ้านกินแล้วมาเรื่อยๆ หนวกหู ทำให้เรานอนไม่หลับ เขากินทุกวัน ที 1, ที 2 ยังร้องเพลงตะโกนลั่น"

"เมมาแล้วมาทูปตีภรรยา และลูก นี่บอกตรง ๆ ว่าเกลียดกินได้ แต่อย่ามาอาละวาด กินแล้วนอน อย่าใช้กำลัง"

"ดื่มเข้าไปพอประมาณจากคนที่ไม่ค่อยคุยกลับเป็นคนสนุกสนาน ร่าเริง วิชาจับต้องสะกิดคือ ลวนลาม ซิกอเพื่อนผู้หญิงอย่างนี้ไม่ชอบ"

อย่างไรก็ตามกลุ่มวัยรุ่นหญิง จำนวน 1 ใน 3 เห็นว่า พฤติกรรม บางอย่างของผู้ดื่มสุราที่พอจะยอมรับได้บ้าง คือ การพูดจาเรื่อยเปื่อยเพื่อเจ้อ แต่ไม่ได้ตำท้อผู้ใด การเกิดอุบัติเหตุที่มีได้ทำความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สิน ของผู้อื่น และการดื่มสุราจนเมามายแล้วหลับไป ไม่รบกวนผู้อื่น โดยกลุ่ม วัยรุ่นหญิงได้ให้เหตุผลว่า "บางคนพูดอะไรออกไปไม่ดี ไม่รู้ตัวเราก็ไม่ควร รับผิดชอบเพราะไม่มีประโยชน์ เขาไม่รู้ตัว ครอบงำไม่อยู่ พอจะโทษภัยได้" และ "เรื่องอุบัติเหตุถ้าหากเกิดเฉพาะตัวเองก็พอจะยอมรับได้"

เมื่อถามถึงปริมาณและช่วงเวลาในการดื่มสุราที่ยอมรับได้ กลุ่มวัยรุ่น หญิงส่วนใหญ่ ให้คำตอบว่าถ้าเป็นการดื่มสุราเพื่อสุขภาพก็จะดื่มทั้งก่อนอาหาร และหลังอาหารหรือก่อนนอน ในปริมาณ 1/2-1 แก้ว ซึ่งเป็นปริมาณที่ไม่มาก ส่วนการดื่มทั่ว ๆ ไปในงานเลี้ยงสังสรรค์ต่าง ๆ ควรจะดื่มในช่วงเวลา กลางคืนหลังเลิกงานแล้ว ไม่ควรดื่มขณะทำงานเพราะจะทำให้เกิดผลเสีย ต่องานได้ ดังที่กลุ่มวัยรุ่นหญิงกล่าวว่า "แล้วแต่โอกาสอย่างเพื่อสุขภาพจะ ดื่มก่อน-หลังทานข้าว หรือก่อนนอนซักแก้วครึ่งแก้วไม่มาก ส่วนงานเลี้ยง สังสรรค์ก็เป็นกลางคืน เพราะว่าทุกคนเสร็จภาระกิจแล้วมารวมกันเพื่อ พ่อนคลาย" สำหรับปริมาณการดื่มสุรานั้นกำหนดเป็นปริมาณแน่นอนไม่ได้ กลุ่ม วัยรุ่นหญิง กล่าวว่า "บางทีปริมาณก็บอกไม่ได้ บางคนเมามากไม่อาละวาด กลายเป็นคนเงิบสงบ บางคนเมมาแล้วเป็นอันธพาล คิดว่าบางทีปริมาณก็บอก

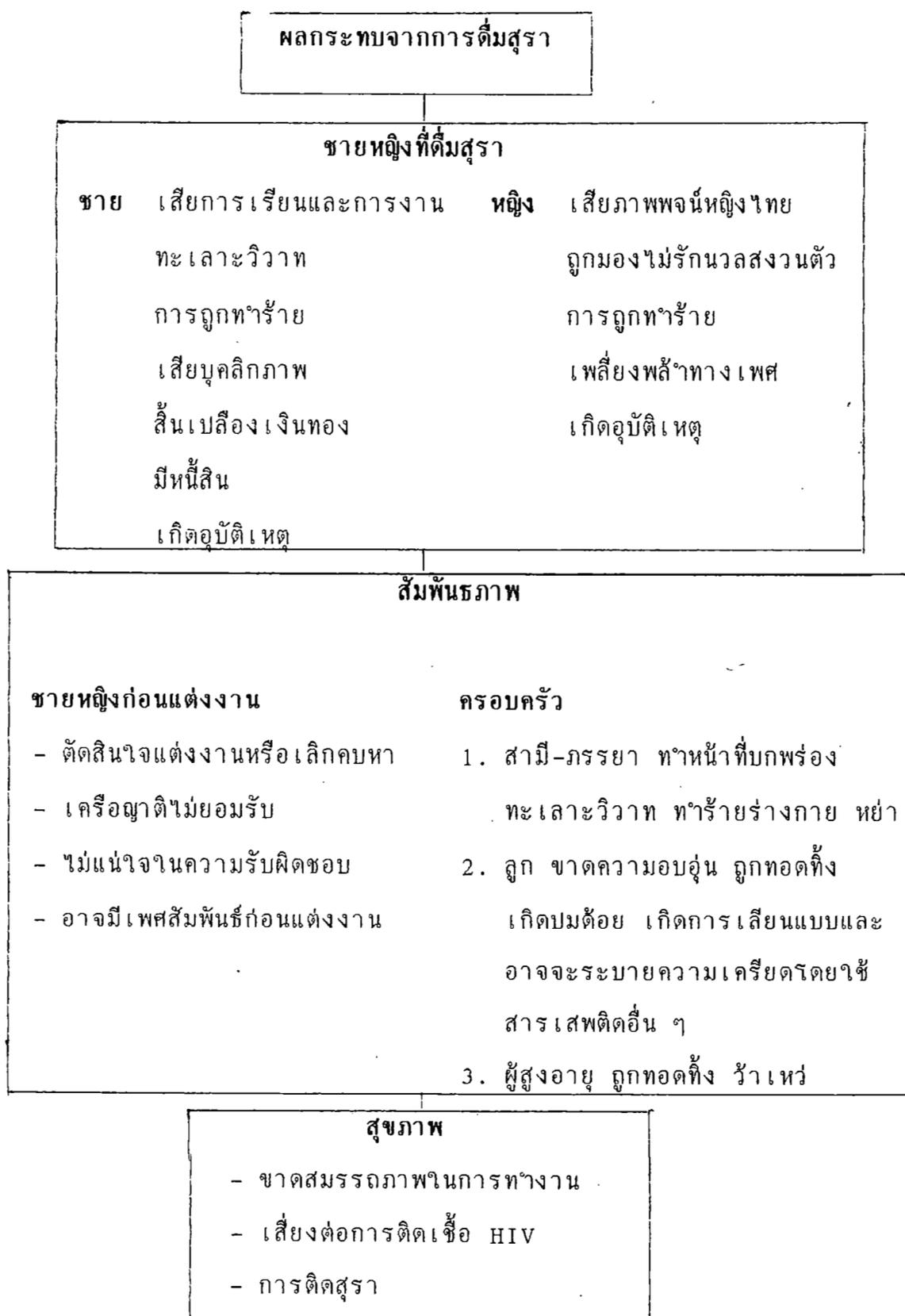
ไม่ได้ขึ้นกับนิสัยแต่ละคน" และ "ต้องมีสติซั๊กหนอยคือต้องรู้ว่าจะต้องกินขนาดไหนที่สภาพร่างกายรับได้ ไม่ใช่ว่ากินไปเรื่อย ๆ ท้าให้เสียงานเสียการ"

ดังนั้นปริมาณจึงไม่ใช่ตัวกำหนดการยอมรับการดื่มสุรา แต่พฤติกรรมของผู้ดื่มสุราจะเป็นตัวกำหนดการยอมรับการดื่มสุรา กล่าวคือ ผู้ดื่มสุราควรจะดื่มในปริมาณที่สามารถควบคุมตัวเองได้ มีสติ ไม่สร้างความเดือดร้อนแก่ผู้อื่น และไม่เกิดผลเสียต่อการทำงานหรือการเรียน ซึ่งกลุ่มวัยรุ่นชายส่วนใหญ่ก็ให้การยอมรับการดื่มสุราตามพฤติกรรมของผู้ดื่มสุรา แจกเช่นเดียวกันกับกลุ่มวัยรุ่นหญิง และมีความคิดเห็นเพิ่มเติมสำหรับหญิงที่ดื่มสุราควรจะดื่มสุราที่มีระดับแอลกอฮอล์ต่ำ เช่น เบียร์ ไวน์ เป็นต้น นอกจากนี้ครั้งหนึ่งของกลุ่มวัยรุ่นชายมองว่าผู้ชายที่ดื่มสุราเป็นประจำจะไม่คำนึงถึงช่วงเวลาในการดื่มอาจดื่มได้ตลอดวันทั้งในเวลาทำงาน ลักษณะการดื่มเช่นนี้จะไม่ได้รับการยอมรับ เมื่อถามถึงการยอมรับผู้ชายที่ไม่ดื่มสุรา ครั้งหนึ่งของกลุ่มวัยรุ่นหญิงให้การยอมรับโดยมีความเห็นตรงกันว่า เป็นผู้ชายยุคใหม่ รู้จักแยกแยะดี มีความรับผิดชอบ เหมาะสมกับการเป็นผู้นำหรือหัวหน้าครอบครัว เป็นผู้ที่อยู่ในกรอบของศีลธรรม มีภาพพจน์ดีกว่าชายที่ดื่มสุรา ในอีกภาพหนึ่งครั้งหนึ่งของกลุ่มวัยรุ่นเห็นว่สังคมไม่ยอมรับชายที่ไม่ดื่มสุรา โดยกล่าวว่า "บางคนเขาจะว่าได้นี้ไม่แน่เป็นผู้ชายต้องกินชิ ซั๊กนิดซั๊กหนอย" และ "ผู้ชายไม่กินเหล้าถูกมองเป็นเก๋อ่อน ติ๊ด ลูกแห่งเหรอ" ฉะนั้นชายที่ไม่ดื่มสุราจะถูกมองเป็นผู้ชายไม่เต็มตัว มีพฤติกรรมแปลกแยกไปจากกลุ่มผู้ชายทั่วไปในสังคม อาจเป็นสาเหตุให้เข้ากลุ่มกับเพื่อนชายไม่ได้ ครั้งหนึ่งของกลุ่มวัยรุ่นหญิงนี้จึงมีความเห็นว่ การหัดดื่มสุราบ้างเพื่อการสังสรรค์จึงมีความจำเป็นสำหรับผู้ชาย โดยได้ยกตัวอย่างประกอบว่ "ตอนนั้นไปงานวันเกิดพี่ชายไปด้วย แต่เขาไม่ดื่มเหล้าก็จะถูกคะยั้นคะยอให้ลองตลอด ถูกว่เป็นติ๊ดเหรอ แม่ห้ามเหรอ รัตนว่ตลอด เลยต้องกล้าลอง" ในลักษณะตรงข้ามเมื่อถามถึงการยอมรับหญิงที่ดื่มสุรา กลุ่มวัยรุ่นส่วนใหญ่เห็นว่ สังคมไทยทั่วไปยังมีความคาดหวังให้ผู้หญิงเรียบร้อยเป็นกุลสตรี ดังนั้นสังคมจึงไม่ยอมรับหญิงที่ดื่มสุรา

ในที่สาธารณะ เช่น ร้านอาหาร ผับ บาร์ คาเฟ่ เป็นต้น และหญิงที่ดื่มสุราในที่สาธารณะนี้จะถูกมองเป็นหญิงที่มีอาชีพขายบริการ หรือทำงานในสถานเริงรมย์และเป็นหญิงที่ง่ายต่อการชักชวนไปมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ต้องเลือกเป็นคู่ครอง ดังคำพูดที่ว่า "ผู้ชายจะฉวยโอกาส หลอกผู้หญิงไปนอนด้วยฟรี ๆ ไม่ต้องแต่งงานด้วย" และ "ถ้าผู้หญิงดื่มมากก็ขาดสติ ถูกลากไปง่าย ถูกมองว่าใจแตก เพราะปกติผู้หญิงไม่ทานเหล้า" อย่างไรก็ตามกลุ่มวัยรุ่นส่วนใหญ่จะให้การยอมรับหากผู้หญิงต้องการดื่มสุราเพื่อสังสรรค์ หรือระบายความกดดันเมื่อมีปัญหาควรจะดื่มสุราภายในเคหะสถานและดื่มในปริมาณเล็กน้อย ไม่ควรดื่มจนเมามาย สำหรับสถานที่ดื่มสุราของชายที่ดื่มสุรานี้มีความแตกต่างจากหญิงที่ดื่มสุรา กล่าวคือ กลุ่มวัยรุ่นทั้งหมดให้การยอมรับชายที่ดื่มสุรานั้นสามารถดื่มได้อย่างเปิดเผยในทุกสถานที่ ขณะที่หญิงที่ดื่มสุราไม่สามารถเปิดเผยพฤติกรรม การดื่มสุราในที่สาธารณะได้

เมื่อให้เปรียบเทียบการยอมรับระหว่างการดื่มสุรากับการสูบบุหรี่ กลุ่มวัยรุ่นทั้งหมดให้การยอมรับผู้ดื่มสุราได้มากกว่าผู้สูบบุหรี่โดยกล่าวว่า "เกลียดกลิ่นบุหรี่ เหล้ากว่าจะส่งกลิ่นก็คงเมาได้ที่จึงได้กลิ่นแอลกอฮอล์ออกมา แต่บุหรี่สูบคนเดียวเราได้รับโทษด้วย เขาดื่มเหล้าคนเดียวได้รับโทษคนเดียว" และ "สูบบุหรี่หนีไม่ได้ แต่กินเหล้ากินแควงเดียวเรายังหนีได้ สูบบุหรี่หนีอย่างไรก็หนีไม่พ้น ควันขมขม คนที่สูบบุหรี่ก็มักจะสูบมวนต่อมวนและสูบทุกวัน" ทั้งนี้ผู้ดื่มสุรานั้นจะต้องไม่ดื่มจนเมามายและก่อความเดือดร้อนให้ผู้อื่น นอกจากนี้กลุ่มวัยรุ่นเห็นว่าในสังคมปัจจุบันได้มีการรณรงค์ต่อต้านการสูบบุหรี่มากกว่าการดื่มสุราทำให้เกิดการรับรู้ว่าบุหรี่มีอันตรายมากกว่าสุรา

ภาพประกอบ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการรับรู้ของกลุ่มวัยรุ่นถึงผลกระทบจากการตีมสุรา ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

ตั้งที่ได้กล่าวมาข้างต้น กลุ่มวัยรุ่นส่วนใหญ่ไม่ยอมรับพฤติกรรม การดื่มสุราในปริมาณมากจนกระทั่งสูญเสียการควบคุมตนเองและมีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปในทางลบ เมื่อถามถึงผลกระทบจากการดื่มสุราในลักษณะที่กลุ่มวัยรุ่นไม่ยอมรับนี้ จากผังแสดงข้อมูลที่ 2 กลุ่มวัยรุ่นได้มองผลกระทบหลายประการ ประการแรก ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเองของชาย-หญิงที่ดื่มสุรา กลุ่มวัยรุ่นส่วนใหญ่เห็นว่าชาย-หญิงที่ดื่มสุรา มีผลกระทบเกิดขึ้นคล้ายกันคือ การก่อให้เกิดอุบัติเหตุและการถูกทำร้ายจากภาวะที่มีการเมาสุรา ส่วนผลกระทบที่แตกต่างกันจากการดื่มสุรานั้น ชายที่ดื่มสุราอาจทำให้เสียการงานหรือการเรียน ก่อเหตุทะเลาะวิวาท เสียบุคลิกภาพ และสิ้นเปลืองเงินทองจนนำไปสู่การสร้างหนี้สิน โดยกล่าวว่า "บางคนเห็นบ่อยหาเงินได้เท่าไร เอาไปซื้อเหล้าเมื่อยังไม่พอก็ไปขอยืมเงินคน เป็นหนี้เป็นสิน แถวบ้านเห็นเยอะ" สำหรับหญิงที่ดื่มสุราจนครองสติไม่ได้จะถูกมองทำให้เสียภาพพจน์หญิงไทย เป็นหญิงที่ไม่รักนวลสงวนตัว ชักจูงง่าย เมื่อผนวกกับการเสียเปรียบทางด้านสรีระร่างกายทำให้เกิดการเปลื้องปล้ำทางเพศได้ ดังที่กลุ่มวัยรุ่นกล่าวว่า "ผู้หญิงกินเหล้า จะถูกมองว่าใจแตกแน่เลย และจะตามมาด้วยเรื่อง เช็กลี" และ "ผู้หญิงร่างกายเสีย เปรียบอยู่แล้ว ยังไม่มีสติจะถูกทำมีดีมีร้ายได้ง่าย ผู้ชายจะฉวยโอกาสหลอกผู้หญิงไปนอนด้วยฟรี ๆ" อย่างไรก็ตามกลุ่มวัยรุ่นส่วนใหญ่เห็นว่าหญิงที่ดื่มสุราจะแตกต่างจากหญิงที่รักสนุกทางเพศโดยกล่าวว่า "หญิงที่กินเหล้า ถ้าไม่กินก็อาจจะไม่มีอารมณ์ร่วมสนุกทางเพศกับใคร ซึ่งต่างกับหญิงรักสนุกทางเพศ กินหรือไม่กินก็ไปนอนกับผู้ชายได้" และหญิงที่รักสนุกทางเพศนั้น ภาพพจน์ดีกว่าหญิงที่ดื่มสุรา เนื่องจากการมีพฤติกรรมทางเพศนั้นกระทำในที่ลับตา ไม่มีผู้รู้เห็น กลุ่มวัยรุ่นกล่าวว่า "ผู้หญิงดื่มอาจจะไม่ตีตรงที่หญิงรักสนุก จะมีภาพพจน์ดีกว่า ผู้หญิงที่ดื่มใคร ๆ ก็เห็นแต่หญิงรักสนุก รู้เฉพาะกลุ่มผู้ชาย" แต่ก็มีกลุ่มวัยรุ่นจำนวนไม่มากนัก เห็นว่าหญิงที่ดื่มสุราไม่จำเป็นต้องคู่กับการรักสนุกทางเพศ แต่ยอมรับว่าบางครั้งถูกมองเป็นประเภทเดียวกันได้ และ

กลุ่มวัยรุ่นนี้เห็นว่าแม้พฤติกรรมการดื่มสุราจะมองเห็นได้ชัดเจนแต่การรักสนุกทางเพศจัดเป็นพฤติกรรมที่ร้ายแรงกว่า มีการกล่าวขานถึงกันแบบปากต่อปากในหมู่ผู้ชายทำให้ผู้หญิงคนนั้นเกิดความเสื่อมเสียได้

เมื่อมองผลกระทบจากการดื่มสุราต่อสัมพันธภาพของชายและหญิง กลุ่มวัยรุ่นส่วนใหญ่รับรู้ว่ายายหญิงก่อนแต่งงานหากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งดื่มสุราอีกฝ่ายหนึ่งต้องพิจารณาการยอมรับของตนและเครือญาติ อาจมีการทำความตกลงให้เลิกดื่มสุรา หรือเลิกสัมพันธภาพทางเพศแต่ก็มีหลายคู่ที่ยอมรับซึ่งกันและกัน แม้อีกฝ่ายหนึ่งจะดื่มสุราโดยเฉพาะฝ่ายชายเป็นผู้ดื่มสุรามักจะได้รับการยอมรับจากฝ่ายหญิง ยกเว้นในกรณีที่ฝ่ายชายดื่มสุราในปริมาณมากและดื่มเป็นประจำทำให้ฝ่ายหญิงและเครือญาติไม่แน่ใจในความรับผิดชอบ ก็อาจจะส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจแต่งงานด้วย ในทางตรงข้ามหากฝ่ายหญิงดื่มสุราส่วนมากฝ่ายชายมักไม่กล้าตัดสินใจแต่งงานด้วย เพราะไม่แน่ใจในการเป็นแม่ที่ดีได้ นอกจากนี้การดื่มสุราทำให้ขาดการควบคุมตนเอง ชายหญิงจึงอาจจะมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานได้

ส่วนผลกระทบจากการดื่มสุราต่อสัมพันธภาพภายในครอบครัวนั้น กลุ่มวัยรุ่นส่วนใหญ่มองว่าสามีหรือภรรยา ดื่มสุราจะส่งผลให้การทำงานที่ภายในครอบครัวบกพร่อง กล่าวคือ หากสามีซึ่งเป็นหัวหน้าครอบครัวดื่มสุราจนเมามายเป็นประจำแล้วมาก่อนเหตุให้เกิดการทะเลาะวิวาทและการทำร้ายร่างกายลูกและภรรยา โดยกลุ่มวัยรุ่นได้ยกตัวอย่างว่า "เคยเห็นคนข้างบ้านกินเหล้าเมามาเป็นประจำ แล้วทะเลาะกัน ซ้อมเมียจนบาดเจ็บ แย่จริง ๆ" ส่วนในกรณีที่ภรรยาดื่มสุราอาจทำให้บกพร่องในหน้าที่แม่บ้านไม่สนใจดูแลลูกและไม่รับผิดชอบต่องานบ้าน และในภาวะที่กำลังตั้งครรถ์การดื่มสุราอาจทำให้เกิดอันตรายต่อทารกในครรภ์ และผลกระทบที่ตามมาจากการทำหน้าที่บกพร่องของสามีหรือภรรยาอาจจะทำให้เกิดการหย่าร้างขึ้นได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความอดทนและความรักที่มีต่อกัน ตลอดจนพฤติกรรมขณะไม่ได้ดื่มสุราของผู้นั้น ดังตัวอย่าง

"บางคนตองกินเหล้าเมาทะเลาะกับเมียใหญ่โต แต่พอตอนเฒ่ามา รับผิดชอบดี ช่วยเหลือครอบครัวดี อย่างนี้ก็อาจไม่หย่า" อีกกรณีหนึ่งหากสามีหรือภรรยา ของผู้ดื่มสุรามาจากครอบครัวหรือสังคมที่มีการดื่มสุรา เป็นเรื่องปกติก็มีแนวโน้ม จะยอมรับได้โดยไม่หย่าร้าง

สำหรับผลกระทบจากการดื่มสุราของพ่อหรือแม่ ที่เกิดขึ้นกับลูกนั้น กลุ่มวัยรุ่นส่วนใหญ่มองว่าหากพ่อซึ่งเป็นหัวหน้าครอบครัวดื่มสุราจนเมามาแล้ว มาก่อเหตุทำร้ายร่างกายภรรยาและลูก จะทำให้ลูกฝังใจกับภาพความขัดแย้ง ของครอบครัว เกิดปมด้อย ขาดความอบอุ่น และถูกทอดทิ้ง บางกรณีอาจทำให้ ลูกหนีไปใช้สุราตามแบบอย่างของพ่อหรือหาทางออกระบายความเครียดโดย การหนีไปใช้สารเสพติดชนิดอื่น ๆ หรืออาจจะหนีออกจากบ้านกลายเป็นเด็ก เร่ร่อน อย่างไรก็ตามกลุ่มวัยรุ่นส่วนใหญ่เห็นว่า หากแม่ดื่มสุราลูกจะมอง ภาพพจน์ของแม่ไม่ดีมากกว่าพ่อดื่มสุรา ดังนั้นแม่ที่ดื่มสุราจะส่งผลให้ลูกอับอาย เพื่อน และไม่ยอมรับการดื่มสุราของแม่อย่างยิ่ง ดังที่กลุ่มวัยรุ่นพูดว่า "ผู้หญิง กินเหล้าสังคมไม่ยอมรับอยู่แล้วนี่เป็นแม่เรานะ กินเหล้า ร้าย! อายเพื่อนฝูง รับไม่ได้หรอก" ส่วนผลกระทบจากการดื่มสุราต่อผู้สูงอายุในครอบครัวนั้น กลุ่ม วัยรุ่นส่วนใหญ่มองว่าไม่มีปัญหามากนัก เพราะผู้สูงอายุยังคงเห็นว่าการดื่มสุรา ของผู้ชายเป็นเรื่องปกติธรรมดาในสังคมที่แสดงความเป็นลูกผู้ชายโดยกลุ่มวัยรุ่น กล่าวว่ "คิดว่าคนแก่เขาทำได้เพราะว่าฉันแก่แล้ว แล้วก็เหตุผลของคนสมัย เก่าดื่มเหล้าเป็นเรื่องธรรมดา เป็นผู้ชายแท้ ๆ ผู้ชายจริง ๆ ไม่น่ามีปัญหา อะไร" กลุ่มวัยรุ่นได้ให้ข้อสังเกตว่า ชายที่ดื่มสุราส่วนมากไม่อาละวาดหรือ ทำร้ายผู้สูงอายุ แต่ผู้สูงอายุอาจจะไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่ ถูกทอดทิ้งทำให้เกิดความว้าเหว

สำหรับผลกระทบจากการดื่มสุราต่อสุขภาพของผู้ดื่มนั้น กลุ่มวัยรุ่น ส่วนใหญ่มองว่าประ เด็นที่ผู้ดื่มสุราดื่มในปริมาณมากจนสูญเสียการควบคุมตนเอง และมีฤทธิ์ตกค้างของแอลกอฮอล์ในร่างกาย ซึ่งนำไปสู่การเกิดอาการที่เรียกว่า

"เมาค้าง" ส่งผลให้ภาวะสุขภาพเสื่อมโทรมลงขาดสมรรถภาพในการทำงาน โดยกลุ่มวัยรุ่นกล่าวว่า "บางคนเมาจนวันรุ่งขึ้นทำงานไม่ได้ แสบปวดหัว ลูกไม่ขึ้น ทำงานไม่ได้ บ่อย ๆ เข้าสุขภาพก็ทรุดโทรม ร่างกายไม่ไหว" เมื่อถามถึงผลกระทบจากการดื่มสุรามีส่วนทำให้เกิดโรคทางเพศสัมพันธ์โดยเฉพาะ โรคเอดส์ที่กำลังแพร่ระบาดอยู่ กลุ่มวัยรุ่นส่วนใหญ่เห็นตรงกันว่า การดื่มสุรามีผลทำให้ผู้ดื่มเกิดอารมณ์สนุกสนานครื้นเครง ก็มักจะเผลอขาดการควบคุมตนเอง ประกอบกับภาวะสังคมปัจจุบันมีสถานเริงรมย์ เปิดบริการโดยทั่วไปในหมู่เพื่อนฝูง ที่ดื่มสุราจึงมีการชักชวนกันไปเที่ยวสถานที่เหล่านี้ ซึ่งอาจจะทำให้มีเพศสัมพันธ์ โดยไม่ใส่ถุงยางอนามัยเพื่อป้องกันตนเองหรือมีเพศสัมพันธ์แบบรักร่วมเพศ แบบชายหลายคนมีเพศสัมพันธ์กับหญิงคนเดียว พฤติกรรมเหล่านี้ของผู้ดื่มสุรามีผลทำให้เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช วี วี ได้มากกว่าผู้ที่อยู่ในภาวะมีสติสัมปะชัญญะดี กลุ่มวัยรุ่นมองเห็นว่าการติดเชื้อ เอช วี วี นี้เป็นผลกระทบที่รุนแรงต่อผู้ดื่มสุรา โดยกล่าวว่า "กินเหล้าแล้ว ไม่มีสติ เพื่อนชวนก็ไปเลย เที่ยวคลับ เที่ยวบาร์ ทั้ง ๆ ที่ปกติผู้ชายรู้ว่าเอดส์ระบาดก็จะใช้ถุงยางอนามัย แต่พอดื่มเหล้าไม่มีสติ สิมไม่เข้า ติดเอดส์ เสียอนาคตไปทั้งชีวิตเลย"

ผลกระทบอีกประการหนึ่ง คือ การติดสุรา กลุ่มวัยรุ่นส่วนใหญ่เห็นว่า หากผู้ดื่มสุราดื่มในปริมาณมากหรือดื่มปริมาณน้อย แต่ดื่มบ่อยครั้งเป็นประจำติดต่อกันหลายปีจะทำให้ติดสุราได้ บุคคลที่มีแนวโน้มจะติดสุราหรือติดสุราแล้วสังเกตได้จาก "คิดว่าคนที่ติดเหล้าจะกินทุกวัน ถ้าเขาไม่ได้ตามต้องการจะหงุดหงิด กระสับกระส่าย ใช้อารมณ์ พฤติกรรมเปลี่ยนแปลง พอได้กินเหล้าแล้วจะมีอารมณ์เหมือนเดิม" และ "เคยเห็นลุงคนหนึ่งนั่งดื่มทุกวัน คิดว่าติดเหล้า เขาจะสั้นตลอด มือสั้นถ้าไม่ได้ดื่มเหล้า คิดว่าติดเรื่อจริง"

3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการดื่มสุรา

ภาพประกอบ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการดื่มสุรา

ปัจจัยที่ทำให้พฤติกรรมกรรมการดื่มสุราเพิ่มขึ้น	ปัจจัยที่ทำให้พฤติกรรมกรรมการดื่มสุราลดลง
<p>1. เพศ วัย สถานภาพสมรส</p> <ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มวัยรุ่นชาย ชักชวนกันดื่มสุราและกระทำตามแบบอย่าง - กลุ่มวัยผู้ใหญ่ชายหญิง ดื่มสุรา เนื่องจากออกงานสังคมมากขึ้น - กลุ่มวัยผู้ใหญ่ชายที่มีครอบครัวดื่มสุราเพื่อระบายความเครียดจากการรับผิดชอบภาระหน้าที่และปัญหาครอบครัว - หญิงวัยกลางคนมีเวลาว่างดื่มสุราเพื่อสังสรรค์ในกลุ่มแม่บ้าน - ผู้สูงอายุดื่มสุราเพื่อสุขภาพและมีเวลาว่างมาก <p>2. สภาพสังคมทั่วไป</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประเพณีการดื่มสุราเพื่อเลี้ยงฉลองมีมากขึ้น 	<p>1. เพศ วัย สถานภาพสมรส</p> <ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มชายหญิงวัยผู้ใหญ่มีครอบครัวมีความรับผิดชอบ มุ่งมั่นสร้างครอบครัว - หญิงมีครอบครัวต้องการรักษาภาพพจน์การเป็นภรรยาที่ดี แม่ที่ดี <p>2. สภาพสังคมทั่วไป</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีการรณรงค์ต่อต้านการดื่มสุรา

ปัจจัยที่ทำให้พฤติกรรมกรรมการดื่มสุราเพิ่มขึ้น	ปัจจัยที่ทำให้พฤติกรรมกรรมการดื่มสุราลดลง
<ul style="list-style-type: none"> - ผู้ใหญ่ไม่เคร่งครัดทำให้กลุ่มที่ดื่มสุรามีอายุน้อยลง - มีการจำหน่ายสุราอยู่ทั่วไปและมีให้เลือกมากมายหลายชนิด - สถานที่สำหรับดื่มสุรามากขึ้น - ส่งเสริมโดยการโฆษณาให้เห็นว่าการดื่มสุราเป็นสิ่งที่แสดงถึงการมีรสนิยมดี - การเรียกร้องสิทธิสตรีทำให้มีนักดื่มหญิงมากขึ้น - กฎหมายไม่เคร่งครัด 	

จากผังแสดงข้อมูลที่ 3 เมื่อให้กลุ่มวัยรุ่นระบุปัจจัยที่ทำให้พฤติกรรมกรรมการดื่มสุราเพิ่มขึ้นหรือลดลง ประการแรกเมื่อพิจารณาถึงเพศ วัย สถานภาพสมรส ปัจจัยที่ทำให้พฤติกรรมกรรมการดื่มสุราลดลง กลุ่มวัยรุ่นส่วนใหญ่ว่าว่าจะมีเพียงกลุ่มวัยผู้ใหญ่ชายหญิง ที่มีภาระหน้าที่ต้องรับผิดชอบต่อครอบครัว มุ่งมั่นสร้างครอบครัว และหญิงที่แต่งงานมีครอบครัว มีความรับผิดชอบ ต้องการรักษาภาพพจน์ของการเป็นภรรยาที่ดี แม้ที่ดี ก็จะดื่มสุราน้อยลงหรือเลิกดื่มสุรา ส่วนปัจจัยที่ทำให้พฤติกรรมกรรมการดื่มสุราเพิ่มขึ้น กลุ่มวัยรุ่นส่วนใหญ่เห็นว่ามีปัจจัยหลายประการคือ ในสมัยก่อนกลุ่มวัยรุ่นมักไม่ค่อยดื่มสุรา ส่วนใหญ่ผู้ดื่มสุราจะเป็นกลุ่มวัยผู้ใหญ่ถึงวัยสูงอายุ แต่ในปัจจุบันกลุ่มวัยรุ่นชายอายุประมาณ 14-15 ปี

ก็เริ่มดื่มสุราแล้ว โดยการชักชวนกันในกลุ่มเพื่อน และกระทำตามแบบอย่างที พบเห็นในสังคม เมื่อเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ชาย-หญิง มีการดื่มสุราเพิ่มขึ้น เนื่องจาก ต้องออกงานสังคมและบางครั้งในกลุ่มวัยผู้ใหญ่ชายจะมีการดื่มสุราเพื่อคลาย ความเครียดจากการรับผิดชอบภาระหน้าที่และปัญหาครอบครัว หรือเกิดการ หย่าร้างแล้วหันมาดื่มสุราเพื่อคลายความเสียดใจ ซึ่งอาจจะนำไปสู่การติดสุรา ได้ ส่วนหญิงวัยกลางคนเลี้ยงลูกจนเติบโตเป็นหนุ่มสาวแล้วมีเวลาว่างมาก จึงดื่มสุราเพื่อสังสรรค์ในกลุ่มแม่บ้าน โดยกลุ่มวัยรุ่น กล่าวว่า "กลุ่มแม่บ้าน สมัยสาว ๆ เป็นกุลสตรีแต่พอแต่งงานเลี้ยงลูกจนโต มีเวลาว่างแล้วมาตั้งวง สังสรรค์สนุกสนาน มาดื่มเหล้ากัน" ส่วนวัยสูงอายุจะมีการดื่มสุราเพื่อสุขภาพ มากขึ้น อย่างไรก็ตามกลุ่มวัยรุ่นส่วนใหญ่เห็นภาพว่า การดื่มสุราในกลุ่มวัยรุ่น จะมียาก เมื่อเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ที่เริ่มต้นครอบครัวการดื่มสุราจะน้อยลงกว่าช่วง วัยรุ่น ยกเว้นในกรณีที่มีปัญหาครอบครัวและการดื่มสุราจะเพิ่มมากขึ้นในวัย กลางคนและวัยสูงอายุ ดังที่กลุ่มวัยรุ่นพูดว่า "ตอนวัยรุ่นโดยเฉพาะวัยรุ่นชาย มีเงินเท่าไร ก็เอาไปซื้อเหล้าดื่มกันกับเพื่อนฝูงแต่พอเริ่มทำงาน มีครอบครัว ต้องรับผิดชอบก็จะดื่มน้อยลงหรือไม่ดื่มเลย ที่เคยเห็นแต่จะไปดื่มเพิ่มขึ้นใน วัยกลางคน หรือวัยสูงอายุเพราะมีเวลาว่างมากขึ้น"

ประการที่สอง เมื่อพิจารณาสภาพสังคมทั่วไป กลุ่มวัยรุ่นส่วนใหญ่ เห็นว่าปัจจัยที่น่าจะทำให้การดื่มสุราลดลงมีเพียงการรณรงค์ต่อต้านการดื่ม สุรา ซึ่งยังมีไม่มากนัก ส่วนปัจจัยที่ทำให้การดื่มสุราเพิ่มขึ้นนั้นมีหลายประเด็น คือ ประเพณีการดื่มสุรามีนอกเหนือจากสมัยก่อน โดยกลุ่มวัยรุ่นได้อธิบายว่า "เดี๋ยวนี้มีการดื่มมากขึ้น เมื่อก่อนอาจมีแค่ทำบุญงานประเพณีทั่ว ๆ ไป แต่ เดี่ยวนี้สอยเสร็จ วันเกิด รับน้อง ดื่มหมด มันมีเยอะมาก มีงานที่จะดื่มสุรา เยอะกว่าสมัยก่อน นิยมกันมากขึ้น" อีกกรณีหนึ่งในสังคมปัจจุบันผู้ใหญ่ไม่เคร่ง ครัดเรื่องการดื่มสุรา สังเกตเห็นเด็กวัยรุ่นนั่งดื่มสุรากับผู้ใหญ่อยู่เนือง ๆ เหตุนี้จึงทำให้กลุ่มที่ดื่มสุรา มีอายุน้อยลงแต่จำนวนผู้ดื่มสุรา มีมากขึ้น นอกจากนี้

การจำหน่ายสุรามีอยู่ทั่วไปหาซื้อง่าย และมีให้เลือกมากมายหลายชนิด และสถานที่สำหรับดื่มสุรามีมากขึ้น รูปแบบการบริการมีหลากหลายให้เลือก ตั้งแต่ร้านอาหารธรรมดา คอฟฟี่ช็อป คาราโอเกะ คอทเทจเสานท์ ผับ บาร์ ในที่ลับ เป็นต้น ด้านสื่อมวลชนก็มีส่วนทำให้การดื่มสุราเพิ่มขึ้น โดยมีการโฆษณาให้เห็นว่าการดื่มสุราเป็นสิ่งที่แสดงถึงการมีรสนิยมดี กลุ่มวัยรุ่นได้อธิบายว่า "ทุกวันนี้บริษัทเหล้าจะผลิตเหล้าออกมาในรูปแบบต่าง ๆ แล้วก็โฆษณาเข้าถึงประชาชน ทำให้หน้าสนใจอยากลองมากขึ้น" และ "โฆษณาชี้จิตวิทยาสูง ทำให้เห็นรสนิยมสูง คุณค่าสูง ใช้สโลแกนที่เป็นคำพูดทำให้มันไม่เกิดผลเสีย แต่ดูมีรสนิยมดี" ในด้านกฎหมายกลุ่มวัยรุ่นส่วนใหญ่เห็นว่ากฎหมายไม่เคร่งครัดสำหรับผู้ดื่มสุราแล้วก่อความเดือดร้อนให้ผู้อื่น การลงโทษยังไม่สามารถยับยั้งพฤติกรรม การดื่มสุราได้ สำหรับหญิงที่ดื่มสุรานั้นการเรียกร้องสิทธิสตรีถือเอาการปฏิบัติตัวให้เท่าเทียมชายมาเป็นข้อกำหนดก็อาจจะทำให้มีนักดื่มสุราหญิงมากขึ้น

จากผลการวิจัยดังกล่าวชี้ให้เห็นว่ากลุ่มวัยรุ่นส่วนใหญ่ให้การยอมรับพฤติกรรมกรรมการดื่มสุรา เหตุผลการดื่มสุราที่พบเห็นได้โดยทั่วไปในสังคม ได้แก่ งานเลี้ยงฉลองต่าง ๆ การดื่มเพื่อคลายความเหงาและคลายความเครียดจากปัญหาต่าง ๆ การดื่มเพื่อสุขภาพสำหรับกลุ่มวัยรุ่นจะมีเหตุผลกรรมการดื่มสุราที่แตกต่างจากสังคมทั่วไปแต่เป็นที่ยอมรับในกลุ่มวัยรุ่นด้วยกันคือ การดื่มเพราะทำตามแบบอย่างและความอยากรู้อยากลอง การดื่มสุราด้วยเหตุผลข้างต้นนี้กลุ่มวัยรุ่นไม่ให้การยอมรับถ้าผู้ดื่มสุราดื่มในปริมาณมากจนเกิดการเมาสุราควบคุมตนเองไม่ได้และมีพฤติกรรมสร้างความเดือดร้อนให้ผู้อื่น ตลอดจนการไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่การงานได้ โดยกลุ่มวัยรุ่นไม่สามารถระบุปริมาณของการดื่มสุราที่ยอมรับได้จะใช้การสังเกตพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปเนื่องจาก การดื่มสุราเกินขนาด เมื่อพิจารณาถึงชายที่ไม่ดื่มสุราและหญิงที่ดื่มสุรา กลุ่มวัยรุ่นได้สะท้อนให้เห็นถึงลักษณะของสังคมไทยที่มองว่าชายที่ดื่มสุราจะมีความเป็นลูกผู้ชายเต็มตัวแต่ก็มีกลุ่มวัยรุ่นจำนวนเท่า ๆ กันที่เริ่มเปลี่ยนแปลงแนวคิด

โดยเห็นว่าชายที่ไม่ดื่มสุรานั้นเป็นผู้มีความรับผิดชอบ เหมาะสมที่จะเป็นหัวหน้าครอบครัว ส่วนหญิงที่ดื่มสุราโดยเฉพาะการดื่มในที่สาธารณะ กลุ่มวัยรุ่นไม่ให้การยอมรับหญิงนั้นจะมีภาพพจน์เป็นหญิงมีอาชีพขายบริการและเสี่ยงต่อการเปลี่ยงปล้ำทางเพศ เมื่อวิเคราะห์การยอมรับระหว่างการดื่มสุรากับการสูบบุหรี่ กลุ่มวัยรุ่นส่วนใหญ่มักกลับให้การยอมรับการดื่มสุรามากกว่าการสูบบุหรี่ ซึ่งจากผลการวิจัยของโรชาลีและคณะ (2538) พบว่า กลุ่มวัยรุ่นมีความเห็นว่าในเวลาที่มีการพบปะสังสรรค์ระหว่างเพื่อน การสูบบุหรี่เป็นสิ่งที่กระทำได้มีจำนวนถึงร้อยละ 80.40 รองลงมาคือ การดื่มสุรา ร้อยละ 55.3 จึงเป็นการชี้ให้เห็นว่า แม้จะมีกลุ่มวัยรุ่นที่เห็นว่าการสูบบุหรี่ในงานสังสรรค์เป็นสิ่งที่กระทำได้มีจำนวนมากกว่า การเห็นว่าการดื่มสุรานั้นงานสังสรรค์เป็นสิ่งที่กระทำได้ แต่กลุ่มวัยรุ่นกลับให้การยอมรับการดื่มสุรามากกว่าการสูบบุหรี่ ทั้งนี้กลุ่มวัยรุ่นได้ให้เหตุผลว่าการแพร่กระจายของควันบุหรี่ทำให้ผู้อื่นต้องสูดควันที่ได้รับสารพิษไปด้วย แต่การดื่มสุราผู้ที่ดื่มเท่านั้นเป็นผู้ได้รับผลกระทบจากการดื่มยกเว้นในกรณีที่ดื่มสุราจนกระทั่งควบคุมตนเองไม่ได้จึงจะทำให้ผู้อื่นได้รับผลกระทบจากการเมาสุราซึ่งพบไม่มากนักในงานเลี้ยงต่าง ๆ สรุปได้ว่าการดื่มสุรานั้นจะดื่มด้วยเหตุผลใดก็เป็นที่ยอมรับของกลุ่มวัยรุ่นส่วนใหญ่ ทั้งนี้ต้องดื่มในปริมาณที่สามารถควบคุมตนเองได้ มีสติสัมปชัญญะและไม่สร้างความเดือดร้อนให้ผู้อื่น

สำหรับผู้ดื่มสุราที่ดื่มในปริมาณมากจนเมาสุราไม่สามารถควบคุมตนเองได้ กลุ่มวัยรุ่นมองผลกระทบจากการดื่มสุราก็ได้พื้นฐานวัฒนธรรมไทยที่มีการยอมรับแนวทางการประพฤติปฏิบัติของเพศชายและเพศหญิงแตกต่างกัน โดยกลุ่มวัยรุ่นส่วนใหญ่เห็นว่า หญิงที่ดื่มสุราจะได้รับผลกระทบในด้านภาพลักษณ์ของหญิงไทย เป็นหญิงที่ไม่รักนวลสงวนตัวและมีโอกาสเกิดการเปลี่ยงปล้ำทางเพศ อย่างไรก็ตามกลุ่มวัยรุ่นเห็นว่าหญิงที่ดื่มสุราจะแตกต่างจากหญิงที่รักสนุกทางเพศ แม้ว่าสังคมอาจจะมองค่อนข้างคล้ายคลึงกัน แต่กลุ่มวัยรุ่นมองว่า

การดื่มสุราเป็นพฤติกรรมที่เห็นได้ชัดเจนอาจมองภาพพจน์ไม่ดีเท่าไรนั้น อาจจะไม่ได้มีเพศสัมพันธ์หลังการดื่ม ส่วนการรักสนุกทางเพศกระทำในที่ลับตาอาจไม่มีผู้รู้เห็นแต่เป็นพฤติกรรมที่ร้ายแรง ก่อให้เกิดผลเสียหายโดยตรงต่อผู้กระทำได้มากกว่า เช่น การบอกเล่าต่อ ๆ กันในหมู่ผู้ชาย เป็นหญิงที่ไม่มีคุณค่าในสายตาผู้ชาย เป็นต้น ส่วนชายที่ดื่มสุรา ภาพลักษณ์ความเป็นชายในสังคมไทยนั้นต้องมีร่างกายแข็งแรง เป็นผู้นำครอบครัว มีหน้าที่รับผิดชอบ กลุ่มวัยรุ่นจึงมองผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการดื่มสุราในลักษณะที่ก่อให้เกิดการทะเลาะวิวาททำร้ายร่างกายและเสียการงาน

ส่วนในกรณีการเริ่มต้นชีวิตคู่ของชายที่ดื่มสุราหรือหญิงที่ดื่มสุรานั้น กลุ่มวัยรุ่นทั้งหมดเห็นว่า หากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งดื่มสุราในปริมาณมากจะมีผลให้ความรับผิดชอบต่อครอบครัวบกพร่องไป ซึ่งเป็นสิ่งที่ควรจะต้องพิจารณาประกอบการตัดสินใจร่วมชีวิตคู่ เพราะหากเริ่มต้นครอบครัวแล้วสามีหรือภรรยาเมาสุราเป็นประจำอาจทำให้เกิดการทะเลาะวิวาท จนถึงขั้นหย่าร้างกันและเป็นแบบอย่างที่ไม่ดีสำหรับลูก ลูกอาจเลียนแบบเรื่องการดื่มสุราหรืออาจหันไปใช้สารเสพติดชนิดอื่น ๆ ลูกอาจจะถูกทอดทิ้งให้ขาดความอบอุ่น นอกจากนี้การที่แม่ดื่มสุราจะทำให้ลูกมองภาพพจน์ของแม่ไม่ดี และรู้สึกอับอายเพื่อน ในกรณีนี้จะเกี่ยวข้องกับการที่กลุ่มวัยรุ่นไม่ยอมรับหญิงที่ดื่มสุราอยู่แล้ว เมื่อผนวกกับบทบาทความเป็นแม่ หากยังคงกระทำพฤติกรรมการดื่มสุราย่อย่อมทำให้มองเห็นว่าลูกย่อมได้รับผลกระทบในเชิงการยอมรับของสังคมอย่างเลี่ยงไม่ได้ ส่วนผู้สูงอายุนั้นมีทัศนคติเกี่ยวกับพฤติกรรมการดื่มสุราของชายไทยในลักษณะที่แสดงความเป็นลูกผู้ชายแท้ทำให้ไม่มีความคับข้องใจต่อพฤติกรรมการรั้งสุราของหัวหน้าครอบครัวและชายที่ดื่มสุรามักไม่อาละวาดหรือทำร้ายผู้สูงอายุ จึงเกิดผลกระทบต่อผู้สูงอายุน้อย

สำหรับผลกระทบต่อสุขภาพของผู้ที่ดื่มสุรานั้น กลุ่มวัยรุ่นส่วนใหญ่เห็นว่าการดื่มสุราในปริมาณมากจนเมาสุราควบคุมตนเองไม่ได้ จึงจะส่งผลให้สุขภาพ

ทรุดโทรม ขาดสมรรถภาพในการทำงานและมีโอกาสติดโรคทางเพศสัมพันธ์ โดยเฉพาะโรคเอดส์ที่กลุ่มวัยรุ่นมองว่าเป็นผลกระทบที่ร้ายแรงทำให้เสียนาคต นอกจากนี้การดื่มสุราในปริมาณมากหรือปริมาณน้อยแต่ดื่มเป็นประจำติดต่อกัน หลายปีก็อาจทำให้บุคคลนั้นติดสุราได้ สรุปได้ว่ากลุ่มวัยรุ่นตระหนักถึงผลกระทบจากการดื่มสุราทั้งต่อตนเองและผู้อื่นอย่างชัดเจน แต่ไม่สามารถระบุปริมาณการดื่มที่จะเกิดผลกระทบภายหลังการดื่มได้ ดังนั้น การดื่มสุราที่กลุ่มวัยรุ่นยอมรับได้นั้น เป็นการดื่มสุราที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพตนเองและไม่สร้างความเดือดร้อนทั้งแก่ตนเองและผู้อื่น ซึ่งเป็นการยากที่ผู้ดื่มสุราจะควบคุมปริมาณการดื่มสุรา แม้จะตระหนักดีถึงผลกระทบจากการดื่มสุราที่อาจจะเกิดขึ้น จึงมีปรากฏให้เห็นอยู่เนือง ๆ ถึงการนำสุราเกินขนาดจนก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของตนเองและผู้อื่น ดังการศึกษาของโรซาลีและคณะ (2538) ได้ศึกษากลุ่มวัยรุ่นในสถาบันอุดมศึกษา เกี่ยวกับประสบการณ์ภายหลังการดื่มสุราในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา พบว่า กลุ่มวัยรุ่นชายมีประสบการณ์ประเภทที่สร้างปัญหาไม่รุนแรง คือ คลื่นไส้ อาเจียน ร้อยละ 41.8 รองลงมาคือ ขาดเรียน เมาก้าง ร้อยละ 40.2 และ 34.1 ตามลำดับ ประเภทที่สร้างปัญหารุนแรง คือ ท้อแท้หรือทำงานแยลง ร้อยละ 33.7 และประเภทที่หาผิดกฎระเบียบของสังคม คือ ขับขี่รถขณะมีเมเา ร้อยละ 33.7

นอกจากนี้กลุ่มวัยรุ่นระบุปัจจัยที่ทำให้พฤติกรรมกรรมการดื่มสุราในสังคมมีเพิ่มขึ้นได้มากกว่าปัจจัยที่ทำให้พฤติกรรมกรรมการดื่มสุราในสังคมลดลง มีการดื่มสุราตามการชักชวนกันและกระทำตามแบบอย่างในกลุ่มวัยรุ่นชาย การดื่มสุราเพื่องานสังคมและการสังสรรค์ รวมทั้งการดื่มสุราเพื่อระบายความเครียดในกลุ่มวัยรุ่นใหญ่ และการดื่มสุราเพื่อสุขภาพในกลุ่มผู้สูงอายุเป็นปัจจัยที่ทำให้การดื่มสุราเพิ่มขึ้น ส่วนปัจจัยที่ทำให้การดื่มสุราลดลงมีเพียงการรับผิดชอบต่อครอบครัวของกลุ่มวัยรุ่นใหญ่ และการต้องการรักษาภาพพจน์ของการเป็นภรรยาที่ดี แม้ที่ดีของหญิงที่มีครอบครัวเท่านั้น แต่ไม่สามารถระบุปัจจัยที่ทำให้พฤติกรรม

การดื่มสุราของกลุ่มวัยรุ่นลดลงได้ และมีปัจจัยด้านสภาพสังคมทั่วไปอีกหลายประการที่ทำให้พฤติกรรมการดื่มสุราในกลุ่มวัยรุ่นมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น กล่าวคือ ในปัจจุบันนี้ประเพณีการดื่มเพื่อเลี้ยงฉลองในสังคมมีมากขึ้น ผู้ใหญ่ไม่ห้ามปรามเรื่องการดื่มสุราในกลุ่มวัยรุ่น สถานที่ดื่มสุราและจำหน่ายสุรามีนับมากขึ้น สุราทำให้เสียมากมายหลายชนิด และมีการโฆษณาสร้างภาพลักษณ์การดื่มสุราแสดงถึงการมีรสนิยมดีอีกด้วย นอกจากนี้การเรียกร้องสิทธิสตรีให้เท่าเทียมชายทำให้เกิดการกระทำพฤติกรรมการดื่มสุราที่เพศชายกระทำได้ และได้รับการยอมรับ ดังนั้นเพศหญิงก็ควรกระทำได้เช่นกัน ซึ่งอาจทำให้หญิงหันมาดื่มสุรามากขึ้น

ประการสุดท้าย กลุ่มวัยรุ่นเห็นว่ากฎหมายไทยยังไม่เคร่งเครียดต่อผู้กระทำผิดอันเนื่องมาจากการเมาสุรา ส่วนปัจจัยด้านสภาพสังคมที่ทำให้พฤติกรรมการดื่มสุราลดลงมีเพียงการรณรงค์ต่อต้านการดื่มสุราที่มีการจัดไม่มากนักจึงไม่มีน้ำหนักเพียงพอที่จะลดพฤติกรรมการดื่มสุราได้

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหาการรับรู้ของกลุ่มวัยรุ่นต่อพฤติกรรมการดื่มสุราในสังคม โดยแยกศึกษาเป็นวัตถุประสงค์ย่อย 3 ประการ คือ

1. บรรยายการยอมรับของกลุ่มวัยรุ่นต่อพฤติกรรมการดื่มสุราในสังคม
2. ค้นหาการรับรู้ของกลุ่มวัยรุ่นถึงผลกระทบจากการดื่มสุราทั้งต่อตนเองและผู้อื่น
3. ระบุปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการดื่มสุรา

คำถามการวิจัย

1. กลุ่มวัยรุ่นให้การยอมรับพฤติกรรมการดื่มสุราในสังคมอย่างไร
2. กลุ่มวัยรุ่นรับรู้ถึงผลกระทบจากการดื่มสุราต่อตนเองและผู้อื่นอย่างไร
3. ปัจจัยอะไรบ้างที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการดื่มสุรา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง เป็นกลุ่มวัยรุ่นจากสถาบันอุดมศึกษาแห่งหนึ่ง โดยคัดเลือกกลุ่มวัยรุ่นชาย-หญิง กลุ่มละ 8-12 คน จำนวนกลุ่มวัยรุ่นหญิง 2 กลุ่ม กลุ่มวัยรุ่นชาย 2 กลุ่ม กำหนดให้ผู้ร่วมสนทนาแต่ละกลุ่มเป็นเพศเดียวกัน ศึกษาในต่างสาขาวิชาและต่างชั้นปี

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้วิธีการจัดการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็นความรู้สึกอย่างอิสระและกระตุ้นความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ขณะเดียวกันก็มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่หลากหลาย ผู้วิจัยจัดทำแนวคำถามเปิดสำหรับการสนทนากลุ่มเพื่อกำหนดทิศทางให้ได้คำตอบตามประเด็นที่ต้องการ แล้วดำเนินการสนทนากลุ่มโดยมีผู้ดำเนินการสนทนา ผู้บันทึกข้อมูลและผู้บริการทั่วไป ร่วมดำเนินการจัดการสนทนากลุ่ม โดยมีการบันทึกข้อมูลลงสมุดและบันทึกเทปเสียงไว้ ใช้เวลาสำหรับการสนทนากลุ่ม กลุ่มละ 1 1/2 ชั่วโมง

3. การวิเคราะห์และแปลความข้อมูล จากข้อมูลที่บันทึกเทปเสียงไว้ นำไปถอดความโดยละเอียดทุกคำพูด ทุกบท ทุกตอน จากนั้นนำข้อมูลที่ถอดความนี้มาพิจารณาควบคู่กับข้อมูลจากการจดบันทึก ทำการแยกแยะข้อมูลตามจุดมุ่งหมายของการวิจัยแล้วนำข้อมูลนี้ไปวิเคราะห์และแปลความเพื่อกำรอภิปรายผลต่อไป

ผลการวิจัย

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มวัยรุ่นทำให้การยอมรับชายที่ดื่มสุรามากกว่าหญิงที่ดื่มสุรา และยอมรับพฤติกรรมการดื่มสุราตามเหตุผล การดื่มสุราโดยทั่วไป งานสังคมได้แก่ งานเลี้ยงฉลอง การดื่มเพื่อคลายเหงาและคลายความเครียดจากปัญหาต่าง ๆ การดื่มเพื่อสุขภาพรวมทั้งการดื่มเพราะทำตามแบบอย่างและความอยากหรืออยากลองของกลุ่มวัยรุ่น แต่กลุ่มวัยรุ่นไม่ยอมรับพฤติกรรมการดื่มสุรา หากผู้ดื่มสุราดื่มในปริมาณมากจนเกิดการเมาสุราสร้างความเดือดร้อนให้ตนและผู้อื่น อย่างไรก็ตามกลุ่มวัยรุ่นตระหนักดีถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการดื่มสุราเกินขนาด กล่าวคือ ชายที่ดื่มสุราทำให้บกพร่องในหน้าที่ความรับผิดชอบเกิดการทะเลาะวิวาท หญิงที่ดื่มสุราทำให้เสียภาพพจน์หญิงไทย และเปลืองปล้ำทางเพศ

ส่วนผลกระทบต่อสัมพันธภาพชายหญิงก่อนแต่งงานและสัมพันธภาพในครอบครัวคือ ทำให้เกิดการบกร่องต่อหน้าที่ความรับผิดชอบและผลกระทบต่อสุขภาพของผู้ดื่มสุราที่ทำให้ขาดสมรรถภาพในการทำงาน การติดสุราเรื้อรังและการเสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี ประเด็นสุดท้ายกลุ่มวัยรุ่นระบุปัจจัยที่ทำให้พฤติกรรม การดื่มสุราในสังคมเพิ่มขึ้นคือ การดื่มตามเหตุผลที่กล่าวข้างต้นของกลุ่มประชากรวัยต่าง ๆ และสภาพสังคมทั่วไปที่มีประเพณีการดื่มมากขึ้น ผู้ใหญ่ไม่เคร่งครัดต่อการดื่มสุราของกลุ่มวัยรุ่น การโฆษณาสุรา สถานที่จำหน่ายและดื่มสุรามีนี้อีกขึ้น นอกจากนี้กฎหมายไทยยังไม่เคร่งครัดต่อผู้กระทำผิดอันเนื่องมาจากการเมาสุรา

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยนี้การที่กลุ่มวัยรุ่นให้การยอมรับชายที่ดื่มสุรามากกว่าหญิงที่ดื่มสุรา และหญิงที่ดื่มสุราจะมีภาพพจน์ไม่ดีในสังคมเป็นปัจจัยสำคัญที่กลุ่มวัยรุ่นหญิงจะถูกยับยั้งพฤติกรรมการดื่มสุราโดยสังคมซึ่งเป็นอำนาจการควบคุมตนเองจากภายนอก ประกอบกับในปัจจุบันนี้สภาสตรีแห่งประเทศไทยได้มีบทบาทร่วมขึ้นในด้านสิทธิสตรีและวัฒนธรรมไทย หากร่วมหาแนวทางรณรงค์ให้กลุ่มวัยรุ่นหญิงลดพฤติกรรมการดื่มสุราเกินขนาดก็จะเกิดประโยชน์อย่างยิ่ง นอกจากนี้กลุ่มวัยรุ่นให้การยอมรับพฤติกรรมการดื่มสุราตามเหตุผลการดื่มสุราโดยทั่วไปในสังคม ขณะเดียวกันมีการรับรู้ถึงผลกระทบทางลบจากการดื่มสุราเกินขนาดทั้งต่อตนเองและผู้อื่นเป็นอย่างดี รวมทั้งสามารถระบุปัจจัยที่ทำให้พฤติกรรมการดื่มสุราเพิ่มขึ้นได้หลายประการ ซึ่งมีมากกว่าปัจจัยที่ทำให้พฤติกรรมการดื่มสุราในสังคมลดลง เป็นการสะท้อนให้เห็นถึงการรับรู้ของกลุ่มวัยรุ่นที่มองว่าการดื่มสุราไม่เข้าจะเกิดปัญหาทุกกรณีแต่อาจจะเกิดผลกระทบในทางลบได้หากมีการใช้สุราเกินขนาด ฉะนั้นการรณรงค์ให้เลิกดื่มสุรา เช่นเดียวกับการให้เลิกสูบบุหรี่จึงเป็นไปด้วยยาก จึงเป็นเรื่องน่าคิดและควรจะมีการทำวิจัยต่อไป ผู้วิจัยขอเสนอแนะ

แนวทางการวิจัยที่ศึกษาถึงแบบแผนการวิชาชีพสูราในรูปแบบต่าง ๆ ของประชากรหลายกลุ่ม เช่น เพศหญิง เพศชาย กลุ่มวัยรุ่น กลุ่มวัยผู้ใหญ่ และกลุ่มวัยสูงอายุ ทั้งนี้เพื่อเชื่อมโยงกับการค้นหาปัจจัยสนับสนุนที่ทำให้พฤติกรรมการดื่มสุราของกลุ่มวัยรุ่นอยู่ในขอบเขตที่ไม่เกิดผลกระทบทางลบ ตลอดจนการหาแนวทางสนับสนุนให้กลุ่มวัยรุ่นได้มีส่วนร่วมในลักษณะของการช่วยเหลือสนับสนุนซึ่งกันและกัน (Support Group) โดยใช้กลยุทธ์การถ่ายโอนการเรียนรู้ภายใต้กรอบวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข และสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์การแพทย์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. รายงานสถิติวิเคราะห์ : ระบบข้อมูล
การติดยาเสพติด ปีงบประมาณ 2535. ม.ป.ท., ม.ป.ป.

นันทนา ทองระอา, ร้อยตำรวจโทหญิง. การศึกษาความเข้มข้นของแอลกอฮอล์
ในเลือดของผู้ขับขี่และผู้โดยสารที่เสียชีวิตเนื่องจากอุบัติเหตุจราจร
บนถนนในกรุงเทพมหานคร และจังหวัดใกล้เคียง. ปริญญาโท
เภสัชศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : ภาควิชาเภสัชวิทยา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

ป้องกันปัญหาจากสุราแห่งประเทศไทย, สมาคม. คู่มือรณรงค์ป้องกันปัญหา
จากสุรา. กรุงเทพฯ : สมาคมป้องกันปัญหาจากสุราแห่งประเทศไทย
กระทรวงสาธารณสุข, 2537.

พิษวิทยาแห่งประเทศไทย, สมาคม. การประชุมวิชาการและประชุมใหญ่
ครั้งที่ 3 เรื่องพิษของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์. กรุงเทพฯ :
สมาคมพิษวิทยาแห่งประเทศไทย, 2529.

ไพฑูรย์ หลิมรัตน์, พลตำรวจตรีและคณะ. โครงการย่อยที่ 1 : การหา
ระดับแอลกอฮอล์ในเลือดของผู้ประสบอุบัติเหตุ (ไทย) จากการ
จราจรทางบกในเขตกรุงเทพมหานคร. โครงการศึกษาเรื่องผล
ของแอลกอฮอล์ต่อผู้ขับขี่ในประเทศไทย สถาบันนิติเวชวิทยา
สำนักงานแพทย์ใหญ่ กรมตำรวจ, 2529.

—————. โครงการย่อยที่ 5 : การหาระดับต่ำสุดของแอลกอฮอล์ในเลือด
ของคนไทยที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของภาวะประสาท. โครงการ
ศึกษาเรื่องผลของแอลกอฮอล์ต่อผู้ขับขี่ในประเทศไทย สถาบันนิติเวช
วิทยา สำนักงานแพทย์ใหญ่ กรมตำรวจ, 2529.

มหาวิทยาลัยบูรพา. คู่มือการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 1. ชลบุรี : กองบริการ
การศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา, 2537.

—————. คู่มือการจัดกิจกรรมนิติมหาวิทยาลัยบูรพา. ชลบุรี : กองกิจการนิสิต
มหาวิทยาลัยบูรพา, 2538.

มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม, สำนักงาน. มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
สุรา. มอก. 39-2516 UCD 663. 81 สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์
อุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม, มอก. 39-2516.

เรยชิน ศันสนยุทธ์ และคณะ. จิตวิทยา. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ,
2533.

โรชาติ แคพริย์ และคณะ. การดื่มสุราของกลุ่มวัยรุ่นที่ศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา
: 2538. ชลบุรี : คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2538.

วิภา ต่านธารงกุล. การดื่มสุราและใช้สารเสพติดในกลุ่มเด็กและเยาวชน
สถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง กรุงเทพมหานคร : 2535.
กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยสังคมและสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์การแพทย์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

สมภพ เรื่องตระกูล และคณะ, บรรณาธิการ. คู่มือจิตเวชศาสตร์.
พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : เรือนแก้ว, 2533.

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. รายงานการป้องกัน
และปราบปรามยาเสพติดในประเทศไทย ประจำปี 2534. กรุงเทพฯ :
สำนักนายกรัฐมนตรี, ตุลาคม 2535.

สุพัฒน์ ชีรเวชเจริญชัย. ยาและสิ่งเสพติดให้โทษ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
ไทยวัฒนาพานิช, 2532.

อาภา ศิริวงศ์ ณ อยุธยา. การดื่มสุราและทัศนคติต่อการดื่ม : ผลการสำรวจ
 ชุมชนแออัดในกรุงเทพมหานคร "ชุมชนคลองเตย". กรุงเทพฯ :
 สถาบันวิจัยสังคมและสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์การแพทย์ จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย, 2537.

—————. การผลิตและดื่มสุราในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัย
 สังคมและสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์การแพทย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
 2537.

Bandura, Albert. Social Learning Theory. New Jersey :
 Prentice Hall, 1977.

Combs and Richards. Perceptual Psychology : A Human
 Approach to the Study of Persons.

Graewohl. R.B.H. The Alcohol, CH. 38, Gradwohl's Legal
 Medicine. Third Edition, Bristol : John Waight
 and Sons, 1976.

ภาคผนวก

แนวคำถามที่ใช้ในกลุ่มสนทนา

1. ความคิดเห็นของคุณ พฤติกรรมการดื่มสุราอะไรบ้างที่คุณยอมรับได้และขอให้คุณพิจารณาว่าระหว่างชายที่ดื่มสุรากับหญิงที่ดื่มสุราได้รับการยอมรับที่แตกต่างกันในหัวข้อต่อไปนี้หรือไม่? อย่างไร?
 - ก. เหตุผลการดื่มสุรา
 - ข. เวลาสำหรับการดื่มสุรา
 - ค. ปริมาณการดื่มสุราในแต่ละครั้ง
 - ง. สถานที่สำหรับดื่มสุรา
 - จ. พฤติกรรมภายหลังการดื่มสุราที่ท่านให้การยอมรับ
2. คนทั่วไปคิดอย่างไรกับชายที่ไม่ดื่มสุรา และชายที่ดื่มสุราได้รับผลกระทบจากการดื่มสุราอะไรบ้าง?
3. คนทั่วไปคิดอย่างไรกับหญิงที่ดื่มสุราและ
 - ก. หญิงที่ดื่มสุราได้รับผลกระทบจากการดื่มสุราอะไรบ้าง
 - ข. คุณคิดว่าหญิงที่ดื่มสุราจะถูกมองว่ามีลักษณะ เหมือนกับหญิงที่รักสนุกทางเพศหรือไม่? เหมือนอย่างไร? แตกต่างอย่างไร?
4. ท่านคิดว่าคนทั่วไปจะอดทนต่อการสูบบุหรี่หรือการดื่มสุราได้มากกว่ากัน เพราะอะไร?
5. พฤติกรรมการดื่มสุราที่ไม่พึงประสงค์ควรได้รับการให้โทษหรือไม่ เช่น การทะเลาะวิวาท การทำร้ายร่างกายผู้สมรส เด็ก หรือทำให้เกิดอุบัติเหตุ
6. การดื่มสุรามีผลต่อสัมพันธภาพระหว่างชายกับหญิง ก่อนแต่งงาน/หลังแต่งงานอย่างไร?
7. การดื่มสุรามีผลต่อสัมพันธภาพภายในครอบครัว ระหว่างผู้ดื่มสุรากับเด็ก/ผู้สูงอายุอย่างไร?
8. การดื่มสุรามีผลกระทบต่อสุขภาพอย่างไร?

9. คุณเคยทราบความสัมพันธ์ของการดื่มสุรากับการติดเชื้อเอช ไอ วี หรือไม่
สัมพันธ์กันอย่างไร?
10. การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการดื่มสุรารับขึ้นอยู่กับเพศ วัย และสถานภาพสมรส
หรือไม่? อย่างไร? ได้แก่
- ก. วัยรุ่นหญิงและชาย
 - ข. วัยผู้ใหญ่ที่ยังไม่แต่งงาน/แต่งงาน
 - ค. วัยกลางคนหญิงและชาย
 - ง. วัยสูงอายุ
11. การดื่มสุราได้มีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่ถ้า เทียบกับสมัยก่อนถ้า เปลี่ยนแปลง
เปลี่ยนแปลงอย่างไร สาเหตุการเปลี่ยนแปลงคืออะไร? การเปลี่ยนแปลง
นั้นสร้างปัญหามากขึ้นหรือไม่?